

378.1201

๗/๗/๖

๕.๕

การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถม
ศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่ม
โรงเรียน ในเขตการศึกษา 4

ปริญญาโท

ของ

ประยูร แสนพล

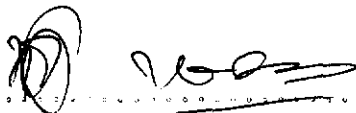
๖ พ.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ธันวาคม 2528
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178260

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาโท
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของศาสตราจารย์ทวีบุญ
หอมเย็น อาจารย์คิดก คัดค้านท์ ที่ได้อนุญาตให้คำแนะนำช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไข ตั้งแต่
เริ่มดำเนินการจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทุกประการ และศาสตราจารย์สมบูรณ์ อุปลัมภ์
ที่ได้อนุญาตให้คำแนะนำปรับปรุงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ปรีดา อ้วนลำ อาจารย์วัชรินทร์ แสงศัพท์ อาจารย์กฤษณ์
ศรีสุภะ อาจารย์สนธิ เห่งสุสิทธิ์ อาจารย์วิมาน วรรณคำ อาจารย์สุวิทย์ พรหมหา
อาจารย์ทรัพย์ เนื่อออน อาจารย์บุญศรี แสงประเสริฐ ที่ได้ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ
ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบคุณศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ/กิ่งอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4 และจังหวัด
สงขลาทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามอันเป็นผลให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณอาจารย์สุนทร ทวงมณี ที่เป็นกำลังสำคัญในการจัดทำปริญญานิพนธ์
และขอขอบคุณอาจารย์บุญชอบ แสนพล คุณสุรรัตน์ แสนพล คุณปรกษ์ แสนพล และ
ค.ญ.ปริฉัตร แสนพล ที่ให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดีทุกประการ

ประยูร แสนพล

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	8
	การบริหารงานวิชาการ	16
	งานพัฒนาโรงเรียน	18
	งานการเรียนการสอน	21
	งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน	24
	งานนิเทศและตรวจเยี่ยม	27
	งานสนับสนุนวิชาการ	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
	งานวิจัยภายในประเทศ	36
	งานวิจัยในต่างประเทศ	38
	สมมติฐานในการวิจัย	39

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
	กลุ่มประชากร.....	40
	กลุ่มตัวอย่าง.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	41
	การสร้างเครื่องมือ.....	42
	การตรวจสอบเครื่องมือ.....	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	การจัดกระทำข้อมูล.....	46
	สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
	วิเคราะห์หาสถิติพื้นฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มี ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด.....	51
	วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มี ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด.....	79

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	85
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
อภิปรายผลการศึกษา.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแยกตามจังหวัดและตำแหน่ง.....	41
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัดและตำแหน่ง.....	45
3	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด.....	52
4	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานพัฒนาโรงเรียน.....	53
5	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานการเรียนการสอน.....	59
6	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน.....	64

7	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะศึกษานิเทศก์ จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด คำนวณนิเทศและตรวจเยี่ยม.....	69
8	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะศึกษานิเทศก์ จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด คำนวณสนับสนุนวิชาการ.....	74
9	เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด.....	79
10	เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนวณ พัฒนาโรงเรียน.....	80
11	เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนวณ การเรียนการสอน.....	81
12	เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนวณ ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน.....	82

- 13 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร
งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนงาน
นิเทศและตรวจเยี่ยม..... 83
- 14 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหาร
งานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนงาน
สนับสนุนวิชาการ..... 84

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่สำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องและสนองนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้แก่ความพยายามที่จะยกระดับคุณภาพของนักเรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังจะเห็นได้จากนโยบายการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ว่า "เร่งปรับปรุงคุณภาพของการประถมศึกษาให้สูงขึ้น โดยกำหนดมาตรฐานขององค์ประกอบในการจัดการศึกษาให้สูงขึ้นและวัดเทียบทัน ปรับปรุงระบบการเรียนการสอนการบริหารและกำหนดมาตรฐานของผลิตผลของระบบการศึกษาให้สูงขึ้นและเท่าเทียมกัน" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 9)

ในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของนโยบายดังกล่าวนี้มีปัจจัยและองค์ประกอบที่อยู่ในความควบคุมของระบบการศึกษา คือ กระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมายการใช้หลักสูตรและสื่อการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การแนะแนว การตรวจและการนิเทศ การพัฒนาบุคคล และการบริหาร จากการศึกษาวิจัยประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการศึกษา ในแง่ของการปฏิบัติพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษายังไม่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ เช่น ความล่าช้าของการบริหารระดับอำเภอและจังหวัด ความล่าช้าของการใช้หลักสูตรไปใช้ การสอนและการประเมินผลไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากครูขาดความรู้ความเข้าใจ การจัดสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งบริการ การนิเทศ และการแนะแนว ยังไม่เพียงพอและทั่วถึง การพัฒนาบุคคลยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 54 - 87) ในด้านคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นผลจากการจัดการศึกษาดังกล่าวยังไม่

คือ ทั้งด้านความรู้ของนักเรียน และการนำความรู้ไปใช้เมื่อจบการศึกษาหรือด้านของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (สมาน แสงมะลิ 2526 : 9) ผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ในด้านการควบคุมดูแลส่งเสริมงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา อยู่ในระดับที่ผู้บริหารทุกฝ่ายต้องให้ความสนใจเพื่อการแก้ไข ปรับปรุง

สภาพและปัญหาของการจัดการศึกษาดังกล่าว ปรากฏอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ มากน้อยต่างกัน โดยเฉพาะเขตการศึกษา 4 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างเขตการศึกษาในโครงการวิจัยและวางแผนพัฒนาการศึกษาว่า เขตการศึกษา 4 เป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสุด (กองวิชาการ 2526 : 60) และเกี่ยวกับการบริหาร สมศักดิ์ ปรีวัชรกุล ได้วิจัยบทบาทการบริหารของหัวหน้าส่วนการศึกษาในทัศนะของผู้อำนวยการ พบว่า หัวหน้าส่วนศึกษาปฏิบัติงานบริหารวิชาการอยู่ในอันดับสาม ซึ่งน้อยกว่าการบริหารบุคคลและความสัมพันธ์กับชุมชน (สมศักดิ์ ปรีวัชรกุล 2521 : 156) จากข้อมูลดังกล่าวนี้พอสรุปได้ว่า ในเขตการศึกษา 4 ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับต่ำ พิจารณาในแง่บุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว อาจเป็นผลมาจากทัศนคติ ความรู้ ความสามารถ และความสนใจของบุคลากรระดับหัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นตำแหน่งที่รับผิดชอบงานโดยตรง การบริหารงานวิชาการของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด จะก่อให้เกิดผลดีต่องานในหน้าที่รับผิดชอบ ในระดับใดนั้น นอกจากความพร้อมของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านความรู้ ความสามารถ ทัศนคติแล้วยังขึ้นอยู่กับแนวปฏิบัติงานของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านวิชาการที่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้อำนวยการในระดับต่าง ๆ ด้วย ทั้งข้อคิดของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ที่ว่า "การดำเนินบทบาทหรือแสดงพฤติกรรมการบริหารทั่วไปมักจะประสบปัญหาของว่างระหว่างสิ่งที่ผู้บริหารกระทำกับสิ่งที่ผู้บริหารควรกระทำ" (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2525 : 45)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการตามทัศนะของผู้อำนวยการที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อจะได้ข้อมูลเบื้องต้นที่จะเป็นประโยชน์

ในการกำหนดโครงการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของจังหวัดในเขตการศึกษา 4 ซึ่งเท่ากับจะเป็นการตอบสนองนโยบายการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 4 ในลักษณะงานต่าง ๆ 5 ด้าน คือ

- 1.1 งานพัฒนาโรงเรียน
- 1.2 งานการเรียนการสอน
- 1.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน
- 1.4 งานนิเทศและตรวจเยี่ยม
- 1.5 งานสนับสนุนวิชาการ

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 4 ในลักษณะงานต่าง ๆ ตามข้อ 1

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานอย่างหนึ่งในการพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อที่จะทำให้การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพสูงขึ้นสมความมุ่งหมายต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้ดำเนินการประถมศึกษาจังหวัด โดยจำกัดขอบเขตตามที่คณะกรรมการดำเนินการสัมมนากับบริหารการประถมศึกษา ได้ทำการสำรวจและกำหนดไว้ในคู่มือการบริหารการประถมศึกษาจังหวัด มีงานต่าง ๆ 5 ด้าน คือ 1. งานพัฒนาโรงเรียน 2. งานการเรียนการสอน 3. งานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน 4. งานนิเทศและตรวจเยี่ยม 5. งานสนับสนุนวิชาการ ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 4

2. กลุ่มประชากร

การศึกษาวิจัยทำการศึกษาจากประชากร 3 กลุ่ม คือ

- 2.1 กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัดในเขตการศึกษา 4 ทุกจังหวัด ซึ่งได้แก่ จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต และระนอง จำนวน 51 คน
- 2.2 กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 ทุกอำเภอ จำนวน 28 คน
- 2.3 กลุ่มประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ทุกกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 4 จำนวน 123 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาศึกษา ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจากจำนวนประชากรให้ได้จำนวนดังนี้ คือ

- 3.1 กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด 48 คน
- 3.2 กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 28 คน
- 3.3 กลุ่มประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน 117 คน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ตำแหน่งหน้าที่ของกลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ

4.1.1 ตำแหน่งศึกษานิเทศก์จังหวัด

4.1.2 ตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ

4.1.3 ตำแหน่งประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด 5 ด้าน คือ

4.2.1 งานพัฒนาโรงเรียน

4.2.2 งานการเรียนการสอน

4.2.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน

4.2.4 งานนิเทศและตรวจเยี่ยม

4.2.5 งานสนับสนุนวิชาการ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1: ทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึงความคิดเห็นในงานที่ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องรับผิดชอบและควรปฏิบัติ ในลักษณะงาน 5 ด้าน

1.1 งานพัฒนาโรงเรียน หมายถึงงานที่ต้องสนับสนุนให้โรงเรียนได้ปรับปรุงตามแนวมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา การจัดอบรมครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการตรวจสอบงานวิชาการในโรงเรียนได้โดยมาตรฐานที่กำหนด

1.2 งานการเรียนการสอน หมายถึงงานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์คุณภาพหนังสือแบบเรียน การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล การเรียนการสอน

1.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน หมายถึงงานที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการอนามัยโรงเรียน การกีฬา อุกีฬา นวกาชาด และการส่งเสริมวัฒนธรรม

1.4 งานนิเทศและตรวจเยี่ยม หมายถึงงานที่เกี่ยวกับการวางแผนอำนวยความสะดวก และสนับสนุนให้เกิดการนิเทศ การศึกษาในระดับอำเภอและกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และการสนับสนุนให้เกิดการประสานงานทางวิชาการ

1.5 งานสนับสนุนวิชาการ หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงการทางวิชาการ การส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักการวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและการจัดหาสื่อทัศนูปกรณ์ และเอกสารทางวิชาการ โดยรวบรวมเป็นศูนย์วัสดุอุปกรณ์

2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 4 ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. ศึกษาพิเศษจังหวัด หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษาพิเศษจังหวัดในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 4 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

4. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในอำเภอ หรือกิ่งอำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

5. ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน หมายถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้รับการเลือกตั้งจากข้าราชการครู ภายในกลุ่มโรงเรียน ให้เป็นประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทุกกลุ่มโรงเรียน ที่ตั้งอยู่ใน เขตการศึกษา 4 ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารกลุ่มโรงเรียน

6. เขตการศึกษา 4 หมายถึงอาณาเขตที่รวมหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการศึกษา มีทั้งสิ้น 5 จังหวัด คือ ภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง และระนอง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นตำแหน่งข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่เมื่อมีการโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ในขั้นต้นตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ให้ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งโอนเป็นข้าราชการครู เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่ง (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 13) มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการครูได้พิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแล้ว มีมติให้ใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งในสายงานเจ้าหน้าที่การศึกษาประชาบาลซึ่งคณะกรรมการข้าราชการส่วนจังหวัดเป็นผู้กำหนดไปพลางก่อน (หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ. 1502/15504 ลงวันที่ 16 กันยายน 2524) โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ ควบคุมและปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการศึกษาประชาบาล ซึ่งต้องใช้ความชำนาญสูง โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การวางแผนการศึกษา การนิเทศการศึกษา การตรวจโรงเรียน การปรับปรุงโรงเรียน งานโรงเรียนชุมชน การทดลอง และการวิจัยการศึกษา การให้การอบรมแนะนำการเรียนการสอนในวิทยาการแผนใหม่ รับนโยบายแผนงานโครงการต่าง ๆ จากจังหวัด กระทรวง ทบวง กรม นำมาวางแผนปฏิบัติให้สอดคล้องกัน ควบคุมดูแลส่งเสริมการศึกษาประชาบาลให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม ให้คำปรึกษาแนะนำปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผล และแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังทำหน้าที่กำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน การพิจารณาการวางอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ และงบประมาณ

ของสำนักงาน คิดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน วินิจฉัยสั่งการ ตรวจสอบ ให้อำนาจปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผล แก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา ได้ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้บริหารการศึกษาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการดำเนินการตามแนวการบริหารการประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และต่อมาได้นำแนวความคิดนี้มาจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติงานของผู้บริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด โดยได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำคู่มือดังกล่าว และได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ตามโครงสร้างการประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ตามโครงสร้างการบริหารและการจัดการประถมศึกษาในระดับจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้นกว่าหัวหน้าส่วนการศึกษาเดิม อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกออกได้ 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. อำนาจหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.)
2. อำนาจหน้าที่ในฐานะเลขานุการอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด (อ.ก.ค.)
3. อำนาจหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงาน (สปจ.)

หน้าที่และการทำงานในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีหน้าที่และแนวการทำงาน ดังนี้

1. กำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้ง

2. ควรเสนอจำนวนครั้งของการประชุมปกติในแต่ละเดือน ให้คณะกรรมการกำหนดเป็นแนวปฏิบัติ

3. กำหนดและรวบรวมประเภทของเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะต้องเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบ และรับทราบตามที่กำหนดไว้ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

3.1 นโยบายการดำเนินงาน และแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด

3.2 การจัดตั้งงบประมาณ

3.3 การจัดสรรงบประมาณ

3.4 การจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และเลือกโรงเรียนในสังกัด

3.5 การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

3.6 การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดการประถมศึกษาจังหวัด

3.7 การออกระเบียบ กฎ และข้อบังคับต่าง ๆ

4. เรื่องทั่วไปที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อให้ความเห็นชอบ ได้แก่ โครงการและงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ซึ่งโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้เสนอโครงการนั้น ๆ

หน้าที่และแนวการปฏิบัติในฐานะเลขานุการอนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัด

ในส่วนที่เกี่ยวกับเลขานุการอนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีหน้าที่และแนวปฏิบัติงานดังนี้

1. กำหนดวาระการประชุมคณะอนุกรรมการแต่ละครั้ง

2. ควรเสนอจำนวนครั้งของการประชุมปกติในแต่ละเดือนให้ อ.ก.ค. จังหวัด

กำหนดเป็นแนวปฏิบัติ

3. กำหนดและรวบรวมประเภทของเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะส่งนำเสนอ อ.ก.ค. จังหวัด เพื่อให้ความเห็นชอบตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ดังนี้

- 3.1 เรื่องที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่ง หรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างหนึ่งอย่างใดให้อ.ก.ค. จังหวัด ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของ อ.ก.ค.จังหวัด
- 3.2 การดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครู
- 3.3 การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
- 3.4 การสอบคัดเลือก และคัดเลือกข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
- 3.5 เรื่องเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการครู
- 3.6 การออกจากราชการ
- 3.7 การร้องทุกข์และการอุทธรณ์
4. เรื่องที่เกี่ยวกับงานบุคลากรและข้าราชการครูในสังกัดจังหวัดใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่อยู่ในอำนาจการสั่งการ หรือการตัดสินใจของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือเรื่องใด ๆ ที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สามารถตัดสินใจได้ ก็ให้นำเสนอ อ.ก.ค. จังหวัด เพื่อขอคำแนะนำ และความเห็นชอบ

หน้าที่และแนวการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1. ความคุมดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ตามอำนาจและหน้าที่ที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กำหนดไว้ดังนี้

- 1.1 ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
- 1.2 ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

1.3 จัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัด
เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

1.4 จัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด

1.5 เสนอจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และเลิกโรงเรียนในสังกัด

1.6 เสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษา
กิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนในสังกัด

1.7 ติดตามประเมินผล ควบคุมมาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนการสอนใน
โรงเรียนในสังกัด และรายงานให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทราบ

1.8 รวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการประถมศึกษาใน
จังหวัด

1.9 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

(ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 13 - 14)

2. ควบคุมดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดตามพระราชบัญญัติ
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. การปฏิบัติงานตามข้อ 1. ให้โดยตลอด จะต้องยึดแนวปฏิบัติในเรื่องการบริหารทั่วไป
(ธุรการ) การเงินและพัสดุ การเจ้าหน้าที่ งานวิชาการ และงานวางแผนพัฒนาการวางแผน

4. เพื่อแบ่งเบาภาระแก่ผู้อำนวยการ และเพื่อให้งานแต่ละประเภทในข้อ 3.
ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการจะต้องเลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญ
ในเรื่องนั้น ๆ มาทำหน้าที่บริหารงาน จะต้องสอนงาน และมอบหมายให้เขารับผิดชอบ
อย่างเต็มที่ ซึ่งจะสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการได้เป็นอย่างดี
ยิ่งขึ้น

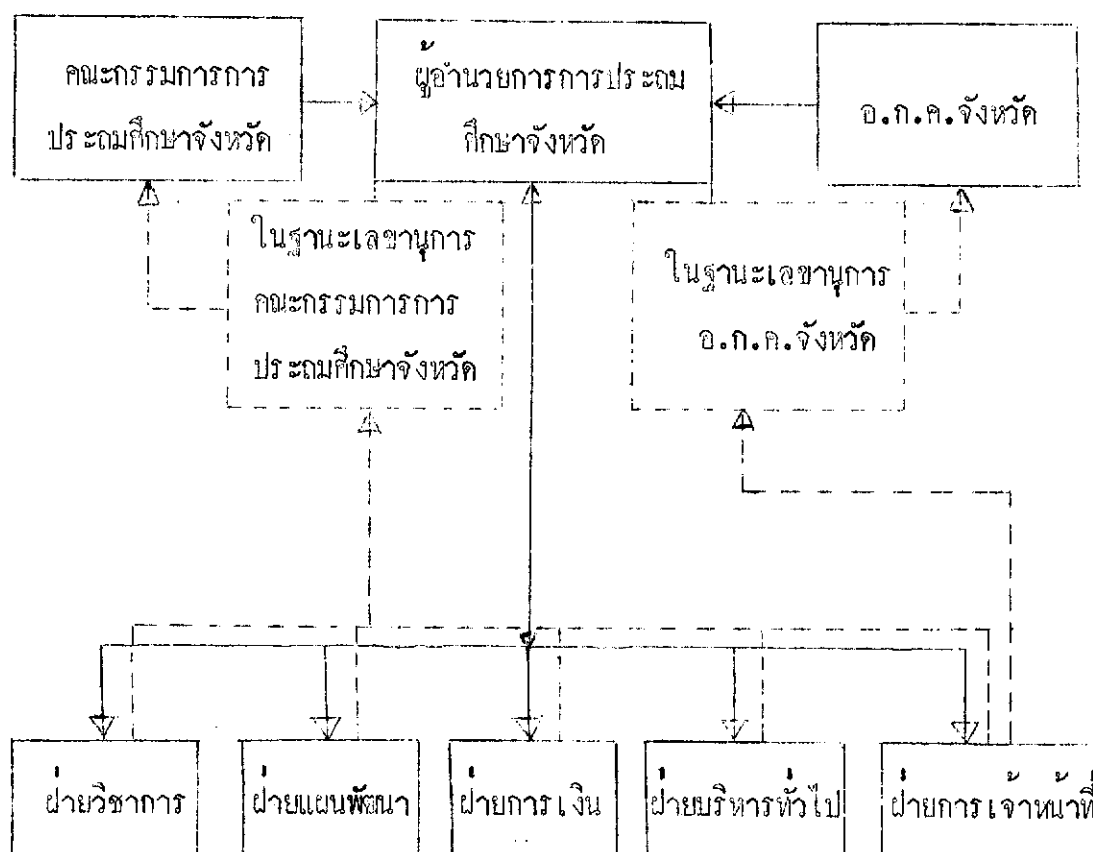
5. ปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

6. งานอื่นใดที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มอบหมายให้หน่วยงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติตามปกตินั้น จะต้องเป็นงานที่ผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดได้พิจารณาแล้วว่ามิได้เป็นงานที่จะต้องเสนอคณะกรรมการใด ๆ

เนื่องจากหน่วยงานการบริหารประถมศึกษาถูกกำหนดให้เป็น "สำนักงานคณะกรรมการ" ฉะนั้นจึงมีคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา และให้ความช่วยเหลือผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในรูปของการให้ความเห็นชอบ และรับรู้ในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด การบริหารงานจึงอาจจะล่าช้าและมีขั้นตอนมากกว่าการบริหารที่หัวหน้าหน่วยงานมีอำนาจเต็ม (เกมม ศิริสัมพันธ์ 2525 : 35) การที่จะให้การปฏิบัติงานที่กองอำนวยการมีความรวดเร็วและคล่องตัว การปฏิบัติงานประจำ และการเตรียมงานที่จะนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และ อ.ก.ค. จังหวัด ของสายงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีประสิทธิภาพ มิฉะนั้นแล้วการปฏิบัติงานต่าง ๆ ก็อาจจะล่าช้า อาจทำให้เกิดผลเสียหายแก่ราชการได้

ตามที่ไต่เบ่งงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดออกเป็นในฐานะผู้บังคับบัญชา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และเลขานุการอนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัดนั้น แบ่งเพื่อจุดมุ่งหมายในการศึกษางาน และการทำความเข้าใจเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติงานทั้งสามลักษณะนี้จะต้องดำเนินไปด้วยกัน ซึ่งดูได้จากแผนภูมิ

แผนภูมิ แสดงการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

หมายเหตุ

_____ หมายถึง งานที่ปฏิบัติตามปกติ และอยู่ในอำนาจการตัดสินใจของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

- - - - - หมายถึง งานที่จะต้องพิจารณาโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดก่อน

จากแผนภูมิ จะเห็นได้ว่า งานจากฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนพัฒนา ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป และงานฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ซึ่งแสดงโดยเส้นทึบนั้น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สามารถสั่งการได้ตามปกติ ดังนั้นให้เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด โดยตรง

ส่วนงานทั้ง 5 ฝ่ายดังกล่าวที่จะต้องให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณา
 ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและเลขานุการ อ.ก.ค.
 (แสดงโดยเส้นประ) ให้เจ้าของเรื่องนั้น ๆ เป็นเจ้าของเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น งานฝ่าย
 การเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องผ่าน อ.ก.ค. จังหวัด ก็ให้ฝ่ายการเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าของ
 เรื่อง และเตรียมเรื่องให้ผู้อำนวยการฯ ในฐานะเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด นำเรื่อง
 เสนอ อ.ก.ค. จังหวัดเพื่อพิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบ ผู้อำนวยการฯ ในฐานะ
 หัวหน้าหน่วยงานก็นำไปปฏิบัติ หรือสั่งการให้ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ซึ่งรับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ
 นำไปดำเนินการ

ส่วนงานอื่น ๆ จากทั้งห้าฝ่ายที่จะต้องผ่านคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
 ก็ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

ข้อเสนอแนวปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพตามโครงสร้างใหม่

1. สรรหาบุคคลที่มีความสามารถดำรงตำแหน่งหัวหน้างานแต่ละสาย
2. ความคุม และสนับสนุนให้การปฏิบัติงานในแต่ละสายดำเนินการไปตามเป้าหมาย
 อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กำหนดปฏิบัติการปฏิบัติงานตลอดปีของแต่ละสายงานไว้อย่างชัดเจน และควบคุม
 ดูแลให้ปฏิบัติงานให้ทันตามกำหนดเวลา
4. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะเลขานุการ จะต้องศึกษาและ
 เตรียมเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเสนอคณะกรรมการให้พร้อม ในการประชุม
 คณะกรรมการแต่ละครั้งในกรณีที่ไม่ว่างเรื่องนั้น ๆ ก็พอ ก็ควรจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่
 ที่รับผิดชอบเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะมาชี้แจง
5. การบันทึกรายงานการประชุม จะต้องบันทึกให้ถูกต้องมีระเบียบและเก็บรวบรวม
 ไว้อย่างครบถ้วน และมีระบบ เพราะจะต้องนำไปใช้เป็นแนวและหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติ
 งานในเรื่องนั้น ๆ

6. การจัดระเบียบวาระการประชุมแต่ละครั้ง ควรจะให้พอเหมาะแก่เวลา ไม่ควรให้การยกวาระการประชุมของแต่ละครั้งไปพิจารณาในคราวต่อไปโดยไม่มีเวลาจำเป็น

7. เนื่องจากคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาอยู่แล้ว ฉะนั้นเรื่องใด ๆ ก็ตามที่ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจนว่าจะของนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เมื่อมีปัญหาที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดไม่สามารถตัดสินใจได้ หรือไม่มีความแน่ใจในการตัดสินใจก็ควรนำเรื่องนั้น ๆ เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือเสนอแนวทางในการปฏิบัติงานในเรื่องนั้น ๆ

(คณอนุกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา 2523 : 81 - 85)

โดยสรุป ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบสูงมากในระบบการบริหารการประถมศึกษา ต้องดูแล ควบคุม ส่งเสริมการปฏิบัติงานทั่วไป การจัดสรรงบประมาณ และโดยเฉพาะการปฏิบัติงานโดยร่วมกับคณะกรรมการซึ่งมาจากบุคคลหลายฝ่าย จากทางกรม ทางกระทรวง ดังนั้นบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนี้จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความสนใจ มีลักษณะเป็นผู้นำที่พึงมีต่อการปฏิบัติหน้าที่ และโดยเฉพาะจะต้องเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์สูงมาก

2. การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนศึกษา การตรวจและนิเทศ การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงการเรียนการสอน การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ การวัดผลการศึกษาและการประเมินผล การทดลอง และวิจัยทางการศึกษา (กัญญา สาทร 2521 : 23) งานวิชาการเป็นงานสำคัญยิ่งของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องรับผิดชอบเอาใจใส่เป็นพิเศษ และถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของการเรียนการสอน (ดาวเรือง รัตน์ 2518 : 19) ผู้บริหารทุกคนควรจะต้องรับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการ เพราะคุณภาพของสถาบัน และงานด้านอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของงานวิชาการ (สุดใจ เหล่าสุนทร 2505 : 7)

และเกี่ยวกับการปฏิบัติในงานวิชาการนั้น ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ ได้เสนอแนวคิดวิธีการบริหาร โดยการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางวิชาการอย่างเต็มที่เพื่อให้เสรีภาพทางวิชาการ อันเป็นผลให้เกิดความรู้ และวิชาการใหม่ ๆ ทำให้องค์การบริหารหรือโรงเรียนก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ในขณะเดียวกันผู้บริหารซึ่งต้องรับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในองค์กร จะยังคงมีอำนาจในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ 2517 : 4 - 5) และการที่จะสามารถทำหน้าที่ด้านการบริหารวิชาการอย่างสมบูรณ์ได้นั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและเข้าใจขอบเขตของการบริหารเป็นอย่างดี (นิพนธ์ กีนาวงค์ 2523 : 67) ซึ่ง เอกวิทย์ น. ถलग ได้เสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการบริหารงานวิชาการว่า ควรให้มีการฝึกอบรมครูประจำการ ดูแลการจัดครูเข้าทำการสอน การจัดชั้นเรียน การวัดผลการศึกษา การวิจัยค้นคว้าประมวลสถิติข้อมูลและทดลองทางการศึกษา การจัดแบบเรียน การทำและการใช้คู่มือครู การสาธิตแบบอย่างและวิธีการอันพึงประสงค์ การเผยแพร่ความรู้ และวิธีการปรับปรุงทางด้านการเรียนการสอน การประเมินมาตรฐานโรงเรียน และการนำเอาผลประเมินมาใช้ปรับปรุงโรงเรียนให้ก้าวหน้า การควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเรียนการสอน หลักสูตร เครื่องมือใช้ในการเรียนการสอน การควบคุมดูแลเกี่ยวกับวินัย ระเบียบ การปกครอง การดำเนินงานทางวิชาการที่กระทรวง หรือกรมมอบหมาย และรวมถึงการตรวจเยี่ยมและนิเทศโรงเรียน (เอกวิทย์ น. ถलग 2515 : 113)

ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัดนั้น คณะอนุกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา ได้สรุปการบริหารงานวิชาการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเรียกว่าฝ่ายงานวิชาการ แบ่งงานออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. งานพัฒนาโรงเรียน
2. งานการเรียนการสอน
3. งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน
4. งานนิเทศและตรวจเยี่ยม

5. งานสนับสนุนวิชาการ

(คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา 2523 : 59)

และในแต่ละงานได้กำหนดรายละเอียดของงาน และขอเสนอแนะในการปฏิบัติ ดังนี้

งานพัฒนาโรงเรียน

เกี่ยวกับงานพัฒนาโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา ได้กำหนดรายละเอียดของงานที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดต้องปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

1. การพัฒนาบุคลากรในด้านการเรียนการสอน
2. การสนับสนุนการจัดโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน
3. การปรับปรุงด้านวิชาการให้ได้มาตรฐาน

การพัฒนาบุคลากรในด้านการเรียนการสอน

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การให้การศึกษากับอบรม ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถ ความถนัดและทักษะแก่บุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะให้มีความชำนาญทางการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนบุคลากรและงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานอันคับข้อง (Bradley. 1983 : 21)

การพัฒนาบุคลากร โดยให้การศึกษากับการฝึกอบรม มีความแตกต่างกัน การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงานเฉพาะอย่าง การฝึกอบรมส่วนใหญ่จะตกอยู่กับองค์การเอง แต่สำหรับการศึกษาเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจทั่วไป เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับระบบการศึกษาตามแบบแผนความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการฝึกอบรมนี้อาจแบ่งได้เด็ดขาดลงไป มันเป็นเรื่องต่อเนื่อง จากการศึกษาทั่วไปกับเฉพาะอย่าง (Flippo. 1971 : 196) ซึ่ง บุญชม ไชยโกษี ได้เสนอวิธีการส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความงอกงามและพัฒนาทางวิชาการ ซึ่งอาจ

แบ่งออกเป็น 10 ประการ คือ

1. การจัดประชุมในเทศครูใหม่
2. การช่วยให้ครูได้มีโอกาสในการศึกษาต่อ
3. การจัดให้มีการอบรมครู
4. การจัดให้มีการพบปะกับครูผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ
5. การจัดให้มีการบรรยายหรือสัมมนาทางวิชาการ
6. การจัดให้ครูเยี่ยมเยียนกัน เพื่อได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
7. การจัดให้มีการสาธิตการสอนของครูผู้เชี่ยวชาญ
8. การจัดให้ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับครู
9. การส่งเสริมให้ครูเขียนบทความ หรือแต่งตำรา หรือหนังสือประกอบการสอน
10. การส่งเสริมให้ครูทดลองวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

(บุญชม ไชยโกนี 2512 : 29 - 31)

ไวลส์ และ โลเวลล์ (Wiles and Lovell. 1975 : 375) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาความรู้ความสามารถของครู และบุคลากรทางการศึกษาว่าสามารถกระทำโดยกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การจัดวิชาให้เรียน
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. การประชุมปรึกษาหารือ
4. การจัดกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน
5. การเยี่ยมเยียนกันระหว่างสถาบันการศึกษา
6. การบรรยาย
7. การจัดให้วันพัฒนาบุคลากร

สำหรับคณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา ได้เสนอแนะ
แนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดโครงการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. ระดมภารกิจที่เป็นปัญหา
3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม
4. วิเคราะห์ภารกิจกับเกณฑ์ เพื่อหาระดับความสำคัญ
5. กำหนดวัตถุประสงค์ของหัวข้อวิชาและแนวการอบรม
6. กำหนดระยะเวลาของหัวข้อวิชา และเรียงลำดับหัวข้อวิชา

การสนับสนุนให้จัดโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน

เป็นงานที่ต้องสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน
ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องอื่น ๆ และบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในเกณฑ์ที่จะสามารถปรับปรุง
ส่งเสริมงานวิชาการได้ สำหรับแนวทางปฏิบัติผู้บริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด
ควรปรับปรุงโรงเรียนในพื้นทาง ๆ ตามแนว "มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา" ของ
กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา โดย

1. ให้แต่ละโรงเรียนกำหนดเป้าหมายในการปรับปรุงในแต่ละขั้นตอน
2. หาแหล่งสนับสนุน ส่งเสริมมาตรฐานโรงเรียนให้ได้ใกล้เคียงกัน เช่น

สนับสนุนในค่านงบประมาณ หรือหาแหล่งสนับสนุนจากชุมชน มูลนิธิ สมาคม
(คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา 2523 : 60)

การปรับปรุงด้านวิชาการให้ได้มาตรฐาน

เป็นงานที่จะต้องตรวจสอบงานวิชาการที่โรงเรียนในสังกัดดำเนินการอยู่นั้นได้เป็น
ไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้เพียงใด ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. สำรวจมาตรฐานกลุ่มโรงเรียน อำเภอ

2. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของกลุ่มโรงเรียน และอำเภอ
3. ปรับปรุงมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียน และอำเภอ ให้เข้ากับมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนด
4. จัดทำโครงการเพื่อปรับปรุงมาตรฐานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน อำเภอ ให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานของจังหวัด และระดับชาติต่อไป

(คณะกรรมการดำเนินการสัมมนากับบริหารการประถมศึกษา 2523 : 60)

งานการเรียนการสอน

เกี่ยวกับงานการเรียนการสอน ได้กำหนดรายละเอียดของงานดังนี้

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตรและแบบเรียน
2. การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
3. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

งานเกี่ยวกับหลักสูตรและแบบเรียน

ขอบเขตงานเกี่ยวกับหลักสูตรและแบบเรียน เป็นงานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ ทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรและแบบเรียน ได้แก่

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับสภาพปัญหา ความต้องการ และทรัพยากรท้องถิ่น ว่ามีความน่าจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
2. กำหนดแนวทางที่จะปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสุด ที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในเชิงคุณภาพ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ

1. วิเคราะห์และตรวจสอบในสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 ความถูกต้องในสาระสำคัญของเนื้อหาตามหลักวิชาของแต่ละกลุ่ม
- 1.2 การจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา ว่าครอบคลุมหลักสูตรหรือไม่
- 1.3 การส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายมากนักน้อยเพียงใด
- 1.4 รูปเล่ม ภาพ ตัวหนังสือ เหมาะสมแก่ชั้นและวัยมากนักน้อยเพียงใด
- 1.5 ความคงทนถาวร

2. จัดทำผลวิเคราะห์หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบที่กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ไว้เป็นหลักฐานทุกเล่ม เผยแพร่ให้ผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อเป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณาที่จะเลือกใช้กับโรงเรียนของตน

(คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา 2523 : 61)

การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน

เป็นงานที่เกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทเอกสาร สิ่งพิมพ์ กับสื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งได้กำหนดแนวปฏิบัติดังนี้

1. ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ คู่มือครู แผนการสอน วารสารเผยแพร่ ความรู้ ควรปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ประเมินความต้องการจำเป็นในด้านของสื่อการสอนประเภทคู่มือครูและอื่น ๆ
- 1.2 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
- 1.3 ระดมสรรพกำลังของท้องถิ่น ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้แทนกลุ่ม และ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น สถาบันทางการศึกษา ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ
- 1.4 จัดทำโครงร่างของเนื้อหาสาระ
- 1.5 เขียนต้นฉบับ
- 1.6 ผลิตให้จำนวนมากพอที่จะแจกจ่ายให้โรงเรียน และครูผู้สอนอย่างทั่วถึง
- 1.7 นิเทศติดตามผลการใช้อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

2. ประเภทวัสดุอุปกรณ์

- 2.1 สํารวจและจัดทำรายการอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนตามแผนการสอนในห้ครบทุกกลุ่มวิชา
- 2.2 ออกแบบผลิตหรือประดิษฐ์อุปกรณ์ต้นฉบับด้วยวัสดุท้องถิ่นประเภทวัสดุสูงเบลาหรือวัสดุราคาถูก
- 2.3 จัดทำคู่มือเกี่ยวกับวิธีทำและวิธีใช้
- 2.4 เผยแพร่ควยวิธีสาธิต จัดนิทรรศการตามโอกาส และอื่น ๆ
- 2.5 สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนผลิตขึ้นใช้เอง

(คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา 2523 : 62)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

เป็นงานเกี่ยวกับการสร้างขอทดสอบมาตรฐาน และเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในสมุคประจำปีของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นอื่น ๆ นอกเหนือจากขอทดสอบ และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นส่วนรวม และเป็นรายโรงเรียน ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้

การจัดทำขอทดสอบ

1. พยายามจัดทำขอทดสอบมาตรฐานชนิดต่าง ๆ แต่ละชนิดมีหลายแบบ และวัดได้หลาย ๆ คาน
2. ขอสอบทุกชนิด ทุกแบบ ต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ทั้งด้านการเขียนการนำไปทดลองใช้ การวิเคราะห์ห้จนได้ขอสอบที่มีความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 0.7
3. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องน้ทุกขั้นตอนจะต้องทำโดยคณะบุคคล ประกอบด้วยนักวิชาการฝ่ายวัดผล ครูผู้สอนในแต่ละสาขากลุ่มวิชา
4. จัดทำเป็นธนาคารขอสอบ เพื่อใช้และให้บริการแก่โรงเรียน

การจัดทำเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ นอกเหนือจากข้อทดสอบ

1. ศึกษารายละเอียดและแนวทางของคู่มือวัดผล ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้น เช่น
 - 1.1 รายละเอียดจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุคประจำชั้นทุกชั้น
 - 1.2 รายละเอียดของสมุคประจำชั้นทุกชั้น
 - 1.3 สมุครายงานประจำตัวนักเรียน
 - 1.4 แบบ ป.ชั้นต่าง ๆ
 - 1.5 เอกสาร "เครื่องมือการเรียนรู้"
 2. พยายามจัดทำเครื่องมือชนิดต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากข้อทดสอบ โดยขยายให้กว้างขวางออกไปตามข้อเสนอแนะและตัวอย่างที่มีอยู่ในคู่มือของกรมวิชาการ
 3. ดำเนินการทุกขั้นตอนเช่นเดียวกับการสร้างข้อสอบมาตรฐาน
 4. จัดทำเป็นธนาคารไว้เช่นเดียวกับการสร้างข้อสอบมาตรฐาน เพื่อใช้และให้บริการแก่โรงเรียน
- ประเมินผลการเรียนการสอน
1. นำเครื่องมือในการวัดผลการเรียนรู้ไปทดสอบก่อนเริ่มเรียน แล้วบันทึกไว้
 2. เมื่อสิ้นสุดการเรียนแต่ละเรื่อง แต่ละบท แต่ละภาค แต่ละปี ให้นำเครื่องมือในการวัดไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วจดบันทึก
 3. นำผลครั้งแรกและครั้งหลังมาเปรียบเทียบวิเคราะห์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 4. จัดทำรายงานเผยแพร่ตามวิธีการที่เหมาะสม

งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน

ได้กำหนดรายละเอียดของงานซึ่งประกอบด้วย

1. งานอนามัยโรงเรียน

2. การกีฬา ดูกีฬา และบุรุษกาชาด
3. การส่งเสริมวัฒนธรรม

งานอนามัยโรงเรียน

เป็นงานที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการประสานงานกับเจ้าหน้าที่อนามัย การรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน การตรวจสุขภาพนักเรียน จัดให้มีระเบียบสุขภาพ การปฐมพยาบาล สวัสดิศึกษา และการป้องกันและหลีกเลี่ยงยาเสพติด บัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (บัญญัติ สมบูรณ์ศิลป์ 2523 : 10) ได้ให้ความหมายงานอนามัยว่าเป็นกิจกรรมนานาประการในโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อป้องกัน ส่งเสริม และรักษาสุขภาพของนักเรียน ตลอดทั้งครู เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการโรงเรียน และบุคคลอื่นในโรงเรียน

และ สายหยุด ชมานันท์ และคนอื่น ๆ (สายหยุด ชมานันท์ และคนอื่น ๆ 2521 : 17) ได้ให้ความหมายว่า สุขลักษณะ (Health) หมายถึง สภาพที่สามารถช่วยส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัยของคนเราให้ดีขึ้น ซึ่งจะต้องประกอบด้วยลักษณะสามประการ คือ ความสะอาด ความเรียบร้อย และความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ โสมประยูร (สุชาติ โสมประยูร 2519 : 13) ที่ว่า โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน ควรประกอบด้วยลักษณะงานที่สำคัญสามประการ คือ งานที่เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อม หรือ ความเป็นอยู่ที่ถูกสุขลักษณะ การบริการสุขภาพ และการสอนสุขภาพ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ นิภา มนูญปิฎ และวสันต์ ศิลปสุวรรณ (นิภา มนูญปิฎ และวสันต์ ศิลปสุวรรณ 2520 : 24) ได้เสนอการบริการสุขภาพในโรงเรียนโดยมีหลักการปฏิบัติงานร่วมกันในระหว่างแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ ครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในเรื่องการประชุมทางสุขภาพ การป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารในระดับจังหวัดมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. ออกหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือโรงเรียนให้ปฏิบัติ

ดังนี้

- 1.1 ประสานงานกับเจ้าหน้าที่อนามัยชุมชน
- 1.2 จัดโรงเรียนในถูกสุขลักษณะ เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ หอน้ำ หองส้วม รักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน
- 1.3 ให้ตรวจสุขภาพนักเรียนโดยครูประจำชั้นอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และให้ทำระเบียบสุขภาพของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันเสมอ
- 1.4 การสอนเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล และสวัสดิศึกษา ให้เน้นการปฏิบัติจริง
- 1.5 ให้ป้องกันและสอนให้นักเรียนหลีกเลี่ยงยาเสพติด
2. ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมในสัปดาห์อนามัยโรงเรียน
3. จัดทำแบบระเบียบสุขภาพของนักเรียนโดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่อนามัยสำหรับใช้ในโรงเรียน (หรือใช้แบบของกรมอนามัย)
4. สร้างความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่อนามัยทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล
5. สนับสนุนให้โรงเรียนใช้วิทยากรในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์แก่งานด้านอนามัยโรงเรียนในมากที่สุด
6. การจัดทำโครงการนำร่อง ร่วมกับเจ้าหน้าที่อนามัย เพื่อทดลองเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ
7. ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่อนามัยโรงเรียนของกระทรวงสาธารณสุข เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ หอน้ำ หองส้วม เป็นต้น

การกีฬา ลูกเสือ และยุวกาชาด

เป็นงานที่เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมงานกีฬาภายในโรงเรียน งานกีฬาระหว่างโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน งานกีฬาประจำปีของจังหวัด การอยู่ค่ายพักแรม และการชุมนุมลูกเสือ หรือยุวกาชาด ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการกีฬาในระดับอำเภอ หรือกลุ่มโรงเรียน
2. ส่งเสริมการกีฬาให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง เช่น จัดชุมนุมกีฬาประเภทต่าง ๆ

การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน และกีฬาประจำปีของจังหวัด

3. ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ และยุวกาชาด เช่น การอยู่ค่ายพักแรม การชุมนุมลูกเสือ หรือยุวกาชาด ฯลฯ

4. ในการจัดกิจกรรมนอกโรงเรียนให้คำนึงถึงระเบียบว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษา นอกสถานที่

การส่งเสริมวัฒนธรรม

เป็นงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมให้โรงเรียนทำการควบคุมดูแลความประพฤติ อบรม จริยศึกษาแก่นักเรียน จัดกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ออกหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือโรงเรียน ให้ความสำคัญงานต่อไปนี้

- 1.1 การควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน
- 1.2 การอบรมศีลธรรม และกิจกรรมร่ายกายแก่นักเรียน
- 1.3 จัดกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน
- 1.4 ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2. ให้โรงเรียนพานักเรียนไปรวมกิจกรรมทางศาสนาของชุมชน หรือนิมนต์พระสงฆ์ หรือนักบวชมาสอน หรืออบรมศีลธรรมแก่นักเรียน

3. การสอนศิลปและวัฒนธรรมให้เน้นการปฏิบัติให้มากที่สุด

งานนิเทศและตรวจเยี่ยม

1. กำหนดรายละเอียดของงานดังนี้

1. การนิเทศ

2. การตรวจเยี่ยม
3. การประสานงานวิชาการ

การนิเทศ

เป็นงานที่เกี่ยวกับการวางแผนอำนวยการและสนับสนุนให้เกิดการนิเทศการศึกษาในระดับอำเภอ และกลุ่มโรงเรียน โดยกำหนดเป็นโครงการ และลักษณะของการนิเทศที่มีใช้เป็นการบังคับ หรือจับผิด แต่เป็นการช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (พัส หันนาสินทร์ 2524 : 207) โดยใช้ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในการแนะนำครู หรือผู้อื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อ

- ให้ครูจักวิธีปรับปรุงการสอนหรือการให้การศึกษ
- ช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพการศึกษา
- ช่วยพัฒนาครู
- ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัสดุประสงค์ของการศึกษา
- ช่วยเหลือและปรับปรุงการประเมินผลการสอน

(นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ และธรรมรส โชติบุญชร 2525 : 216) ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารในระดับจังหวัดนั้น มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ให้ฝ่ายวิชาการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หากความจำเป็นร่วมกับฝ่ายวิชาการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำโครงการนิเทศ
2. สนับสนุนให้ฝ่ายวิชาการ จัดทำเครื่องมือ และให้เครื่องอำนวยความสะดวกที่จะให้ฝ่ายวิชาการปฏิบัติตามโครงการนิเทศได้
3. ในการปฏิบัติงานตามโครงการนั้น ควรจะได้ประสานงานกับงานโครงการอื่น ๆ เช่น โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ
4. ให้โรงเรียนจัดทำสมุดนิเทศขึ้น

5. กำหนดแบบรายงานผลการนิเทศ (ตามแบบ 207) ให้ฝ่ายวิชาการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอใช้

6. พิจารณาให้ความเห็นในข้อเสนอแนะของแบบรายงานผลและแจ้งให้โรงเรียนทราบด้วย

การตรวจเยี่ยม

เป็นงานที่ต้องปฏิบัติเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งจะทองมีการวางแผนการตรวจเยี่ยมและการสังเกต ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการตรวจเยี่ยมและนิเทศในวงการศึกษา เทคนิคการสังเกตในการตรวจเยี่ยมและนิเทศ ได้รับความสนใจและนำมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสังเกตการปฏิบัติงานและการสอน (เมธี บิณันฑานนท์ 2526 : 37 - 43) ในการตรวจเยี่ยมนั้น ควรปฏิบัติดังนี้ คือ

1. วางแผนการตรวจเยี่ยมโดยมีกำหนดการเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียน
2. สิ่งที่ต้องดูแลในการตรวจเยี่ยม
 - 2.1 การเรียนการสอนของครูและนักเรียน
 - 2.2 วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
 - 2.3 อาคารสถานที่
 - 2.4 การดำเนินงานของโรงเรียน
 - 2.5 ข้อเสนอแนะในสมุดนิเทศ เป็นต้น

การประสานงานวิชาการ

เป็นงานที่ต้องสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างโครงการบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะการดำเนินงานนั้นเป็นขั้นปฏิบัติจริง จึงต้องดูแลให้เกิดการประสานงานระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ อย่างแนบแน่นและการดำเนินงานจะสำเร็จไปได้ดี

เพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดตั้งการของผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงาน (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 56) และส่วนหนึ่งของการนี้ก็คือ การประสานงาน การชี้แจง การกระตุ้น และแนะนำทุกแง่มุมแก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลดีแก่การเรียนการสอน ในทางที่ถูกที่ควร (สงวน สุทธิเลิศอรุณ 2523 : 167) สำหรับแนวปฏิบัติดังนี้ ควรจะปฏิบัติดังนี้ คือ

1. วางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอและจังหวัดในงานวิชาการที่จะกำหนดให้ขึ้น
2. งานวิชาการที่จะกำหนดให้ขึ้นนั้นควรคำนึงถึงการใช้สถานที่ที่มีอยู่ให้เป็น ประโยชน์ และการใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชน
3. กำหนดให้งานวิชาการดังกล่าวอยู่ในแผนปฏิบัติการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. กำหนดการประชุมเป็นระยะ ๆ เพื่อรายงานความเคลื่อนไหว
5. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

งานสนับสนุนวิชาการ

ได้กำหนดรายละเอียดของงานซึ่งประกอบด้วย

1. โครงการทางวิชาการ
2. การวิจัย
3. การประเมินผลโครงการทางวิชาการ
4. การเผยแพร่
5. งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์

โครงการทางวิชาการ

เป็นงานที่เกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการ และแผนพัฒนาทางวิชาการ โดยเขียนเป็น โครงการระยะสั้น หรือระยะยาว เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานทางวิชาการ อย่างมีประสิทธิภาพ

และมีประสิทธิภาพทั้งเป็นการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการวางแผนนั้น ประกอบ คุณารักษ์ ได้ให้ทัศนะในการวางแผนโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นว่าเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องจัดทำ เพราะจะรื้อให้หน่วยเหนือเป็นผู้กำหนดแผนให้มันไม่ได้ เพราะจะเป็นการขัดความคิดใหม่ ๆ และไม่สอดคล้องกับความต้องการก็ได้ (ประกอบ คุณารักษ์ 2522 : 13 - 20) ผู้บริหารทุกระดับจึงควรที่จะเป็นผู้วางแผนของหน่วยงานของตน และควรจะมีส่วนร่วมในการวางแผนของหน่วยอื่น ๆ ในองค์กร และในหน่วยงานจะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยให้การวางแผนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะผู้ลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ เท่านั้นที่เป็นผู้รู้เรื่องและเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ใ้ได้อย่างแท้จริง จึงเป็นผู้ที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (กิติมา ปรีดีคิด 2524 : 171) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผน เจนดา ได้ศึกษาความรู้สึกของกรรมการที่ปรึกษาระดับโรงเรียนในรัฐโคโรลาโดที่มีต่อการวางแผนงาน และการยอมรับในการตัดสินใจทางการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า กรรมการที่ปรึกษามีความเชื่อว่า เขามีบทบาทในการวางแผนหลักสูตรและการสอนสูง (Genda. 1979 : 6426 - A) ซึ่งในการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผน คณะอนุกรรมการดำเนินการสัมมนากับบริหารการประถมศึกษาได้เสนอไว้ดังนี้

1. รับทราบนโยบายโดยส่วนรวมจากคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. สำนวจปัญหาและความต้องการทางวิชาการของโรงเรียน
3. จัดทำโครงการทางวิชาการเพื่อแก้ปัญหาของจังหวัด เช่น โครงการประกวดโรงเรียน ประกวดครูสอนดี โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร วิทย์โรงเรียน รถจักรยานเด็กขี่มเรียน เป็นต้น
4. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามโครงการ แล้วรายงานให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทราบตามลำดับ
5. เสนอการปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทราบ

การวิจัย

เป็นงานส่งเสริมให้ครูผู้สอน นักวิชาการระดับอำเภอและจังหวัด รู้จักการนำวิธีการทางวิจัยพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาทางวิชาการหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เพราะการวิจัยเป็นขบวนการในการแสวงหาความรู้ ความจริง โดยอาศัยวิธีการที่เชื่อถือได้ (เชดคักดี โกวาสินธุ์ 2523 : 1) และความสำคัญของการวิจัยที่มีต่อความก้าวหน้าทางวิชาการเป็นเบื้องต้นที่ทำให้ต้องเรียนรู้การวิจัย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคนอื่น ๆ 2523 : 10) ในทางการศึกษานั้น ผลการวิจัยช่วยให้การศึกษาสามารถพิจารณาว่า จะจัดสภาพการเรียนรู้การสอนอย่างไรจึงจะทำให้นักเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของที่กำหนดไว้ได้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางการศึกษาก็เพื่อที่จะแสวงหาหลักหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในการนำมาใช้พยากรณ์ และควบคุมภาวการณ์ในการให้การศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (อนันต์ ศรีโสภา 2521 : 19) ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยในหน้าที่ของผู้บริหารระดับจังหวัดมีแนวปฏิบัติดังนี้ คือ

1. ให้โรงเรียนกลุ่มโรงเรียน จัดทำสถิติ ข้อมูลทางวิชาการ รายงานสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเป็นประจำทุกเดือนแล้วสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด
2. โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด นำข้อมูลส่วนหนึ่งที่ได้นำมา ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน แก้ปัญหา สร้างโครงการในการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้การสอน เช่น การแก้ปัญหาลูกเรียนช้าชั้น เด็กมีปัญหา เป็นต้น แล้วรายงานหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทราบ
3. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดอบรมความรู้ทางวิจัยเบื้องต้นให้แก่ครูวิชาการของกลุ่มโรงเรียนของอำเภอและจังหวัด

การประเมินผลโครงการทางวิชาการ

เป็นงานเกี่ยวกับการติดตามความก้าวหน้าของโครงการทางวิชาการทุกโครงการที่ได้ดำเนินไปแล้ว และกำลังดำเนินการ โดยสม่ำเสมอเพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ประสิทธิภาพยิ่ง กิติมา ปรีดีคิลิก ได้เสนอแนวคิดที่ว่าผู้บริหารทุกคนจะต้องติดตามการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ถ้าหากมิได้มีการควบคุมหรือตรวจสอบแล้ว ผู้บริหารจะไม่สามารถแน่ใจได้เลยว่าแผนงานโครงการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นนั้นจะสำเร็จลงไปด้วยดี การติดตามผลการปฏิบัติงานว่าไปตามแผนหรือไม่ เพื่อช่วยแก้ปัญหา และหาทางแก้ไขได้ทันเวลาที่ (กิติมา ปรีดีคิลิก 2524 : 198 - 199) สมพงษ์ เกษมสิน ได้เสนอว่าการควบคุมงานคือการใช้ศิลปการบริหารเพื่อตรวจตราดูว่า การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องตามวิธีการหรือไม่ และผลของการทำงาน ถึงมาตรฐานเพียงใดหรือไม่ (สมพงษ์ เกษมสิน 2523 : 268) และครีโนวูด ได้เสนอหลักการควบคุมงานเป็นหลักการใหญ่ไว้ 4 ประการ คือ

1. กำหนดเป้าหมายของการควบคุม
2. กำหนดเกณฑ์การควบคุมและมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน
4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในถูกต้อง

(Greenwood. 1965 : 408) และเกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ลาเวอร์นี ได้ทำการศึกษาวิจัยวิธีการประเมินผลงานของเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาในระดับอำเภอ ของรัฐแมริแลนด์ สรุปได้ว่า

1. เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาได้ประเมินผลงาน ที่เป็นทางการและในแบบเดียวกัน
2. แนวการประเมินได้อาศัยเครื่องมือและเทคนิควิธีหลายอย่างร่วมกัน
3. ผลการประเมินที่ได้นั้น เสนอเป็นรายงานประจำปีให้ฝ่ายบริหารพิจารณา
4. การดำเนินการประเมินของเจ้าหน้าที่ของการศึกษาในรูปของคณะกรรมการ
5. การประเมินผลการปฏิบัติ งานไม่ได้รับความสนับสนุนกับทุกฝ่าย

(Laverne. 1982 : 4671 - A)

ในส่วนของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารระดับจังหวัดควรจะมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดบุคลากรในการติดตามประเมินผลโครงการทุกโครงการให้ชัดเจน
อาจตั้งเป็นคณะกรรมการรับผิดชอบก็ได้
2. ผู้ปฏิบัติตามโครงการ รายงานความก้าวหน้าให้คณะผู้ติดตามทราบเป็นระยะ ๆ
ในระหว่างดำเนินงาน
3. รายงานการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ
4. สรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีทุกโครงการ เสนอแนะขอควรปรับปรุงแก้ไข
5. ออกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการ เมื่อสรุปผลการประเมินแล้วตามความ
จำเป็น

การเผยแพร่

เป็นงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้าใจอัน
ดีระหว่างกลุ่มบุคคลใด กลุ่มบุคคลหนึ่งกับประชาชน ซึ่งกลุ่มบุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องรับใช้หรือให้
บริการ (สุรพันธุ์ บันทอง 2526 : 323) และถ้าพิจารณาโดยความหมายของการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ เบอร์เนย์ ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์มีความหมาย 3 ประการ คือ
เป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อทราบเรื่องราวต่าง ๆ กับเป็นเครื่องมือเชิญ
ชวนประชาชนให้สนับสนุนการดำเนินงาน ด้วยการสร้างความคิดเห็นคล้อยตามกันทั้งสองฝ่าย
ในประการสุดท้ายหมายถึง การดำเนินการปรับปรุงแนวทางความคิดระหว่างองค์กรกับประชาชน
ให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง (อิทธิมัย ผนคร และคนอื่น ๆ
2524 : 214 อ้างอิงมาจาก Bernays) สำหรับแนวปฏิบัติของผู้บริหารการศึกษาในระดับ
จังหวัด ควรจะปฏิบัติดังนี้

1. ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ คัดเลือกผลงานทางวิชาการส่งมายังสำนัก
งานการประถมศึกษาจังหวัดทราบทุกภาคเรียน
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดรวบรวมผลงานตามข้อ 1. มาจัดทำเป็นทำเนียบ

3. การเผยแพร่อาจกระทำได้หลายทาง เช่น จัดทำเป็นเอกสาร หนังสือ สไลด์ จัดนิทรรศการ เป็นต้น

งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์

เป็นงานที่สนับสนุนและดำเนินการจัดแหล่งรวบรวมวัสดุทัศนูปกรณ์ และเอกสารทางวิชาการเพื่อบริการแก่ หน่วยงาน และบุคลากรทางการศึกษา เพราะวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณ ในการลงทุนและการซ่อมแซมตลอดจนการทำความเข้าใจกับผู้ใช้ในด้านเทคโนโลยีอื่น ๆ นั้น ยังขาดการนำไปใช้โดยทั่วไป และขาดแคลนมากที่สุดในโรงเรียนชนบททางไกล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 31) ดังนั้นผู้บริหารระดับจังหวัดควรปฏิบัติดังนี้ คือ

1. ควรจัดหาเครื่องวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมมูล เช่น
 - 1.1 เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ (Overhead Projectors) พร้อมอุปกรณ์
 - 1.2 เครื่องฉายสไลด์พร้อมอุปกรณ์
 - 1.3 เครื่องฉายภาพยนตร์พร้อมอุปกรณ์
 - 1.4 กล้องถ่ายรูปพร้อมอุปกรณ์
 - 1.5 เครื่อง Copy Slide พร้อมอุปกรณ์
 - 1.6 เครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์
 - 1.7 จอภาพยนตร์พร้อมอุปกรณ์

2. เครื่องวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ตามข้อ 1. ควรจัดให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
เท่าที่ทำการศึกษาค้นคว้ายังไม่ปรากฏ เพราะตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษา เป็น
ตำแหน่งที่ค่อนข้างใหม่ แต่ในด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความ
สามารถในการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น ชโลมใจ กิงควัฒน์
ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้แทนข้าราชการครู (อปจ.) และศึกษาธิการ
จังหวัด รวม 4 กลุ่ม จำนวน 653 คน โดยการสุ่มจากประชากรทั่วประเทศ

ผลวิจัยพบว่า เกี่ยวกับคุณลักษณะทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในเรื่อง
ความสามารถเข้ากับคนอื่นได้ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีความเห็นไม่แน่ใจใน
เรื่องควรเป็นบุคคลน่าเกรงขาม เชื่อมั่นตนเอง มีฐานะเศรษฐกิจดี และมีอำนาจบารมีสูง
และไม่เห็นด้วยในเรื่องการพิจารณาความดีความชอบ โดยการพิจารณาบุคคลที่ปฏิบัติของตนดี
ก่อนบุคคลอื่น และการปฏิบัติงานประจำวันให้เรียบร้อยก็เป็นการเพียงพอ

เกี่ยวกับคุณสมบัติ กลุ่มประชากรทั้ง 4 กลุ่ม ไม่แน่ใจที่ผู้อำนวยการการประถม
ศึกษาจังหวัดควรจะสามารถศึกษาอย่างน้อยปริญญาโท มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและควรผ่าน
การเป็นหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์มาก่อน

เกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจในข้อที่ว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ที่มีภูมิลาเนาอยู่ใน
จังหวัดที่ตนปฏิบัติงานอยู่ เกิดในภาคที่ตนได้รับการแต่งตั้งและควรเป็นผู้มีความสามารถในการ
ชักจูงคณะกรรมการการประถมศึกษาให้เห็นด้วยกับตนในการแต่งตั้งบุคลากร

(ชโลมใจ กิงควัฒน์ 2525 : 80 - 82)

ก่อนการโอนการประถมศึกษานั้น การบริหารการประถมศึกษาในส่วนรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีหัวหน้าส่วนการศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหาร การประถมศึกษาในปัจจุบันโดยส่วนมาก หัวหน้าส่วนการศึกษาก็ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด การศึกษาลงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าส่วนการศึกษานั้น มีการวิจัยบทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย ประสงค์ มากนวล ซึ่งได้ทำการศึกษามหาบัณฑิตและหน้าที่ของหัวหน้าส่วนการศึกษาในการ บริหารงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารบุคคล การบริหารงานวิชาการ และ การบริหารงานธุรการ การเงิน และการให้บริการ โดยการเปรียบเทียบจากความเห็นของ ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หัวหน้าส่วนการศึกษาได้ปฏิบัติงานการบริหารบุคคลมากเป็น อันดับหนึ่ง รองลงไปเป็นงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานธุรการ การเงิน และงานวิชาการ เป็นอันดับสุดท้าย (ประสงค์ มากนวล 2520 : 128 - 131)

การวิจัยบทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษาในภาคกลาง ศิวทิพย์ เหล่าสัมฤทธิ์ ได้ศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้า หมวดการศึกษา พบว่า กลุ่มประชากรมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หัวหน้าส่วนการศึกษามีปฏิบัติ งานด้านการบริหารงานบุคคลเป็นอันดับหนึ่ง ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เป็นอันดับสอง การบริหารงานธุรการ การเงิน และการให้บริการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เป็นอันดับสาม ส่วนการบริหารงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์อันดับสี่ (ศิวทิพย์ เหล่าสัมฤทธิ์ 2521 : 159 - 160)

เจริญ นัทรหลวง ได้ทำการวิจัยบทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษาในภาคเหนือ จาก กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการ ศึกษา พบว่า สถานภาพของหัวหน้าส่วนการศึกษาในภาคเหนือส่วนใหญ่มีอายุมาก รับราชการ มานาน มีวุฒิปริญญาตรีเป็นส่วนมาก และผ่านการอบรมด้านการบริหารการศึกษามาแล้ว

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานบริหารการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หัวหน้าส่วนการศึกษาได้ปฏิบัติงานบุคคลเป็นอันดับหนึ่ง การสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง การบริหารงานธุรการ การเงิน และการให้บริการนั้น อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่การบริหารงานวิชาการนั้น ปฏิบัติงานน้อยกว่าทุกด้าน (เจริญ ฉัตรหลวง 2521 : 114 - 115)

ในภาคใต้ การศึกษาวิจัยพบาของหัวหน้าส่วนการศึกษาของ สมศักดิ์ ปรีวัชรกุล ได้ศึกษาวากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วยปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หัวหน้าส่วนการศึกษาในภาคใต้ ปฏิบัติงานในด้านการมีความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก การบริหารงานวิชาการ ตามความเห็นของปลัดจังหวัดเห็นว่าหัวหน้าส่วนการศึกษาได้ปฏิบัติงานเรื่องนี้เป็นอันดับสาม กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาเห็นว่า ได้ปฏิบัติเรื่องนี้เป็นอันดับสอง แต่กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาเห็นว่าหัวหน้าส่วนการศึกษาได้ปฏิบัติในเรื่องนี้เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการบริหารงานด้านธุรการ การเงิน และการให้บริการ หัวหน้าส่วนการศึกษาปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก (สมศักดิ์ ปรีวัชรกุล 2521 : 153 - 156)

งานวิจัยในต่างประเทศ

การบริหารงานของการประถมศึกษาในประเทศไทยเป็นการบริหารงานตามโครงสร้างใหม่ โดยมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บริหารงาน จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นยังไม่ปรากฏ แต่จะกำหนดความหนาที่ในการบริหารการศึกษาในระดับจังหวัด ซึ่งมีลักษณะงานคล้ายกับศึกษาธิการจังหวัด (Superintendents) ของต่างประเทศแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของศึกษาธิการจังหวัด (Superintendents) นั้น เพอร์กินส์ ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด (Superintendents) ในช่วงปีที่ผ่านมาการประเมิน พบว่า การจัดการศึกษาในรัฐแคนซัส (Kansas) มีข้อบกพร่องหลายประการ ได้แก่ สัมพันธไมตรีทางการเรียน ระเบียบวินัย และความรู้ความสามารถของบุคคล ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นทิวพาทวิจารณ์ในหมู่นักการศึกษา

ประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนด้วย ดังนั้น เพอร์กินส์ จึงได้ทำการวิจัยเพื่อตรวจสอบภาระหน้าที่ของผู้รับผิดชอบระดับสูงสุด โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ กลุ่มศึกษาธิการ และคณะกรรมการการศึกษาของรัฐ รวมทั้งนักการศึกษาคนสำคัญ จำนวนหนึ่ง การวิจัยของเพอร์กินส์ได้จำเพาะเจาะจงงานวิชาการ แต่พิจารณาถึงภาระหน้าที่ทั้งหมดที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กระทำอยู่

ผลการวิจัยพบว่า ภาระหน้าที่ที่ผู้ปลายเห็นว่าศึกษาธิการจังหวัด จะต้องให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้แก่ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การแสวงหาทรัพยากร การประสานงาน การสื่อความเข้าใจ การควบคุมและการติดตามข่าว การจัดคณะทำงาน การชี้แนะ และการประเมินคุณค่า

ในประเด็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบนั้น ผู้ปลายเห็นว่าบุคคลผู้ทำหน้าที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งต้องรับผิดชอบมากกว่าคนอื่น ๆ และให้ความเห็นว่า ศึกษาธิการจังหวัด ใช้เวลาน้อยกับงานวิชาการ เมื่อเปรียบเทียบกับงานอื่น ๆ โดยเฉพาะงานบริการทั่ว ๆ ไปและการแสวงหาทรัพยากร (Perkins. 1982 : 2975 - A)

สมมติฐานในการวิจัย

ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

การศึกษาวิจัยทำการศึกษาจากประชากร 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด ในเขตการศึกษา 4 ทุกจังหวัด ซึ่งได้แก่ จังหวัด
กระบี่ 10 คน ตรัง 10 คน พังงา 11 คน ภูเก็ต 12 คน และระนอง 8 คน
รวมเป็น 51 คน

2. กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดต่าง ๆ ใน
เขตการศึกษา 4 ซึ่งได้แก่ จังหวัดกระบี่ 6 คน ตรัง 7 คน พังงา 8 คน
ภูเก็ต 3 คน และระนอง 4 คน รวมเป็น 28 คน

3. กลุ่มประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนทุกกลุ่มโรงเรียนในเขตการศึกษา 4 ซึ่งได้
แก่จังหวัดกระบี่ 33 คน ตรัง 43 คน พังงา 28 คน ภูเก็ต 7 คน และระนอง
12 คน รวมเป็น 123 คน

กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สุ่มอย่างง่ายจาก จำนวนประชากรของแต่ละจังหวัดในแต่ละกลุ่ม
ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามวิธีคำนวณและตารางของ เกรจี (Krejcie and Morgan
1970 : 607 - 608) โดยมีจำนวนดังนี้

1. กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ 10 คน ตรัง 10 คน
พังงา 10 คน ภูเก็ต 10 คน และระนอง 8 คน รวมเป็น 48 คน

2. กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ 6
คน ตรัง 7 คน พังงา 8 คน ภูเก็ต 3 คน และระนอง 4 คน รวมเป็น 28
คน

3. กลุ่มประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ จังหวัดกระบี่ 32 คน ตรัง 40 คน พังงา 28 คน ภูเก็ต 7 คน และระนอง 10 คน รวมเป็น 117 คน ดังรายละเอียดตามตาราง

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแยกตามจังหวัด และตำแหน่ง

จังหวัด	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวน ศึกษานิเทศก์ จังหวัด	จำนวนหัวหน้า การประม ศึกษาอำเภอ	จำนวนประธาน กรรมการกลุ่ม	จำนวน ศึกษานิเทศก์ จังหวัด	จำนวนหัวหน้า การประม ศึกษาอำเภอ	จำนวนประธาน กรรมการกลุ่ม
กระบี่	10	6	33	10	6	32
ตรัง	10	7	43	10	7	40
พังงา	11	8	28	10	8	28
ภูเก็ต	12	3	7	10	3	7
ระนอง	8	4	12	8	4	10
รวม	51	28	123	48	28	117

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม เป็นแบบสอบถามศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประม
ศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ
ศึกษาเอกสาร คู่มือ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามส่วนตัว เป็นแบบให้ตอบเลือกตอบ (Check List)
เพื่อทราบสถานะเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมีตัวเลือก
5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การกำหนดค่าระดับความ
มากน้อย คือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาขอบข่ายงานในหน้าที่บริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด เพื่อกำหนดเป็นข้อ (Item) โดยการศึกษาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เปรียบเทียบกับคู่มือผู้บริหาร
การประถมศึกษา ระดับจังหวัด ที่คณะกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา
ได้ทำการสำรวจปัญหา และความต้องการของผู้บริหารงานการศึกษาระดับจังหวัด ที่คาดว่า
จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานบริหารวิชาการ และนำผลที่ได้จากการสำรวจมาประชุมเชิงปฏิบัติ
ก่อนจัดทำเป็นคู่มือดังกล่าว จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ สรุปแนวปฏิบัติในการบริหารงาน
ที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด โดยยึดขอบข่ายงานในหน้าที่บริหารงาน
วิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้ 5 ลักษณะงาน คือ

1. งานพัฒนาโรงเรียน
2. งานการเรียนการสอน

3. งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน
4. งานนิเทศและตรวจเยี่ยม
5. งานสนับสนุนวิชาการ

2. สร้างข้อคำถาม (Item) ที่ถูกต้องตามหลักการเขียนแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา หรือขอบข่ายลักษณะงานที่ได้สรุปไว้ทั้ง 5 ลักษณะงาน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ ศึกษาธิการศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

จากการดำเนินการดังกล่าว ได้แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า จำนวน 75 ข้อ โดยแยกเป็น

- 2.1 งานพัฒนาโรงเรียน 15 ข้อ
- 2.2 งานการเรียนการสอน 15 ข้อ
- 2.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน 15 ข้อ
- 2.4 งานนิเทศและตรวจเยี่ยม 15 ข้อ
- 2.5 งานสนับสนุนวิชาการ 15 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนบตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 4 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากศึกษานิเทศก์ จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ และประธาน กรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การรวบรวมแบบสอบถาม ใช้วิธีส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยแนบของเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าของถึงผู้วิจัย จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 193 ฉบับ ได้รับคืน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.42 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง แยกตามจังหวัดและตำแหน่ง

จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละของแบบ สอบถามที่ได้รับคืน
กระบี่	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	10	10	100.00
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	6	6	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	32	26	81.25
ตรัง	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	10	7	70.00
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	7	7	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	40	32	80.00
พังงา	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	10	8	80.00
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	8	8	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	28	22	78.57
ภูเก็ต	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	10	7	70.00
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	3	3	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	7	6	85.71
ระนอง	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	8	7	87.50
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	4	4	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	10	8	80.00
รวม	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	48	39	81.25
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	28	28	100.00
	ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน	117	94	80.34
รวมทั้งสิ้น		193	161	83.42

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 161 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์
ผลปรากฏว่า แบบสอบถามที่ได้รับคืน มีความสมบูรณ์ทั้ง 161 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดแยกเป็นกลุ่ม ๆ คือ
 - 2.1 กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด
 - 2.2 กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ
 - 2.3 กลุ่มประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ
แบบสอบถามตอนที่ 2

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
4. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(Ferguson. 1971 : 45)

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

(Ferguson. 1971 : 62)

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมด โดย
 วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

(ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือที่จะวัด
 s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

3. เปรียบเทียบทักษะของกลุ่มตัวอย่างตามสมมติฐาน ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) หรือการ วิเคราะห์แบบทางเดียว (One - Way Classification) ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

(ดูวิธี วงศ์คณะ 2525 : 152)

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F - distribution

MS_b แทน Mean Square between groups

MS_w แทน Mean Square within groups

ในกรณีทดสอบค่า F แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี S ของ Scheffé (Scheffe's S Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าที่พิจารณาใน $F - distribution$
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้จัดทำตามลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด

1. หากคะแนนเฉลี่ยรายด้านและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แล้วนำค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านมาประเมิน โดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาตามแนวของเบสต์ (Best. 1977 :169 -175) ดังนี้

3.68 - 5.00 สูง

2.34 - 3.67 ปานกลาง

1.00 - 2.33 ต่ำ

2. หากคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อมาประเมิน โดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาตามแนวของเบสท์

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นรายด้าน

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้านงานพัฒนาโรงเรียน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้านงานการเรียนการสอน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้านงานสนับสนุนวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด โดยแยกพิจารณาดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยรายด้านและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านงานพัฒนาโรงเรียน ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน ด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม และด้านงานสนับสนุนวิชาการ ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัด หัวหน้าการ
 ประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
 ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกเป็นรายด้าน

งานวิชาการของ ผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด $n = 39$		หัวหน้าการประม ศึกษาอำเภอ $n = 28$		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน $n = 94$	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. งานพัฒนาโรงเรียน	4.303	0.485	4.076	0.477	4.166	0.438
2. งานการเรียนการสอน	4.084	0.582	3.769	0.624	3.983	0.583
3. งานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน	4.144	0.588	3.855	0.693	4.052	0.504
4. งานนิเทศและ ตรวจเยี่ยม	4.244	0.563	3.967	0.735	4.050	0.509
5. งานสนับสนุนวิชา การ	4.266	0.635	4.036	0.674	4.062	0.539
เฉลี่ยรวม	4.200	0.506	3.940	0.581	4.057	0.443

จากตาราง 3 แสดงว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจกรรมการประถมศึกษาจังหวัด
บริหารงานด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์สูงทุกด้าน ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านจะพบว่ากลุ่มตัวอย่าง
ทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการให้อำนาจกรรมการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านงานพัฒนา
โรงเรียนสูงที่สุด รองลงมาคืองานสนับสนุนวิชาการ งานนิเทศและตรวจเยี่ยม งานส่งเสริม
คุณลักษณะของนักเรียน และงานด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการบริหารงาน
วิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกเป็นรายด้าน

2.1 ด้านงานพัฒนาโรงเรียน

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการบริหาร
งานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานพัฒนาโรงเรียน

ลำดับข้อ	งานพัฒนาโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	สำรวจสภาพปัจจุบันและ ปัญหาของโรงเรียนเพื่อ เป็นข้อมูลในการพัฒนา โรงเรียน	4.436	0.852	4.250	0.752	4.319	0.845

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานพัฒนาโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		X	SD	X	SD	X	SD
2	กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของ มาตรฐานโรงเรียนใน จังหวัดร่วมกับกลุ่มโรง เรียน โรงเรียนและ สำนักงานการประ ถมศึกษาอำเภอ	4.282	0.724	4.036	0.881	3.989	0.898
3	กำหนดแนวทางเพื่อให้ โรงเรียนสามารถพัฒนา บรรลุถึงเกณฑ์มาตรฐาน ขั้นต่ำที่กำหนดไว้	4.385	0.815	4.107	0.685	4.117	0.746
4.	ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรง เรียนได้เห็นความสำคัญ ของการจัดสภาพแวด ล้อมที่จะเอื้ออำนวยใน การเรียนการสอน	4.513	0.644	4.250	0.799	4.234	0.725
5.	ตรวจสอบแผนพัฒนาประ จําปีของโรงเรียน	3.676	0.718	3.679	1.124	3.651	0.789

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานพัฒนาโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
6	แสวงหาแหล่งสนับสนุน โรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อลดภาระในการจัด กิจกรรมหาเงินของ โรงเรียน	3.662	0.932	4.071	0.900	4.117	0.949
7	จัดสรรงบประมาณให้ โรงเรียนตามความสำ คัญและความเร่งด่วน โดยสอดคล้องกับโครง การพัฒนาโรงเรียน	4.462	0.643	4.250	0.967	4.596	0.645
8	ให้ความอิสระในการ บริหารงานวิชาการแก่ ผู้บังคับบัญชาในระดับ อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน	4.308	0.731	4.357	0.780	4.383	0.684
9	กำหนดให้มีการรายงาน ผลการปฏิบัติตามแผน พัฒนาประจำปี	4.436	0.598	4.000	0.770	4.096	0.657

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานพัฒนาโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
10	เผยแพร่ผลการพัฒนา ที่คิดค้น	4.385	0.673	4.107	0.916	4.213	0.828
11	สนับสนุนผู้บริหารระดับ อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนประเมิน ผลงานและคุณภาพทาง ด้านวิชาชีพของครูอย่าง ต่อเนื่อง	4.205	0.864	4.143	0.932	4.085	0.682
12	กำหนดนโยบายและแนว ทางในการพัฒนาตนเอง ทางด้านการวิชาการให้กับ บุคลากร	4.128	1.005	3.657	1.044	3.968	0.695
13	ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ให้มีโอกาสไปศึกษา งานด้านวิชาการ	4.385	0.633	4.000	0.770	4.234	0.754
14	กำหนดโครงการประชุม สัมมนาทางวิชาการ	4.282	0.724	3.673	0.875	4.138	0.712

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานพัฒนาโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
15	จัดทำเอกสารทางวิชาการ เผยแพร่เพื่อเสนอแนวคิด ใหม่ ๆ แก่บุคลากร	4.256	0.751	4.143	0.848	4.149	0.775
	เฉลี่ยรวม	4.303	0.485	4.076	0.477	4.166	0.438

จากตาราง 4 พบว่าทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะสอดคล้องกันว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ควรปฏิบัติงานในเรื่องตรวจสอบแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนในระดับปานกลาง นอกจากนั้นข้ออื่น ๆ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง ยกเว้นการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาโรงเรียนข้อกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาตนเองทางด้านการให้คำปรึกษา และกำหนดโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนข้อที่หาแสงหาแหล่งสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อลดภาระในการจัดกิจกรรมหาเงินของโรงเรียน นั้น ศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง แต่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์สูง

การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านงานพัฒนาโรงเรียน ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัด คือส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยในการเรียนการสอน ($\bar{X}$ 4.513, SD 0.644) ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการสอดคล้องกันว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือให้ความอิสระในการบริหารงานวิชาการแก่ผู้บังคับบัญชา ในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.357, SD = 0.780 และ $\bar{X}$ = 4.383, SD = 0.684 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการสอดคล้องกัน เป็นข้อทราจสอบแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 3.676, SD = 0.718, $\bar{X}$ = 3.679, SD = 1.124 และ $\bar{X}$ = 3.651, SD = 0.789 ตามลำดับ)

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานการเรียนการสอน

ลำดับข้อ	งานการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	เป็นผู้นำหรือริเริ่มการ ปรับปรุงหลักสูตรใน ระดับโรงเรียนให้ เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น	4.205	0.833	3.821	0.945	4.191	0.820
2	วางแผนหรือโครงการ พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะ กับสภาพและความ ต้องการของท้องถิ่น	4.128	0.894	4.071	0.766	4.266	0.832
3	วิเคราะห์ ตรวจสอบ แบบเรียน หนังสือ อ่านประกอบ และ เผยแพร่ผลการวิ เคราะห์ตรวจสอบ	3.590	0.993	3.393	0.956	3.675	0.879

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
4	ประสานงานกับกรมวิชา การในเรื่องปัญหาและ อุปสรรคเกี่ยวกับแบบ เรียนและหนังสืออ่าน ประกอบอยู่เสมอ	3.897	0.754	3.571	1.136	3.675	0.789
5	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ให้ครูเข้าใจวิธีการใช้ หลักสูตร โครงการสอน คู่มือครูและแบบเรียน	4.308	0.922	3.964	0.838	4.223	0.778
6	สนับสนุนให้มีการทำคู่มือ ครู แผนการสอน และ วารสารเผยแพร่ความรู้	4.205	0.894	3.893	0.875	4.160	0.884
7	สำรวจและจัดลำดับ ความจำเป็นในด้าน สื่อการเรียนการสอน	3.846	0.933	3.786	1.067	3.777	0.884
8	จัดทำรายการอุปกรณ์ การสอนที่เหมาะสม ในแต่ละห้องเรียน	3.692	1.055	3.429	0.836	3.649	1.044

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9	ส่งเสริมสนับสนุนให้มี การออกแบบผลิตอุปกรณ์ ต้นแบบด้วยวัสดุท้องถิ่น หรือวัสดุได้เปล่า	4.231	0.810	3.929	0.766	3.979	0.916
10	จัดทำคู่มือการผลิตและ การใช้อุปกรณ์การสอน	3.897	0.968	3.536	1.138	4.032	0.861
11	สนับสนุนให้ข้าราชการ ฝ่ายวิชาการร่วมกับครูจัด ทำแบบทดสอบมาตรฐาน	4.282	0.647	3.857	0.803	4.096	0.830
12	จัดทำเครื่องมือวัดผล ชนิดอื่น ๆ นอกเหนือ จากแบบทดสอบ	4.051	0.826	3.464	1.036	3.798	0.875
13	สนับสนุนและประสาน งานให้โรงเรียนได้ ใช้บุคลากรและแหล่ง ประกอบการในท้องถิ่น ให้เป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน	4.282	0.686	3.786	0.686	3.904	0.817

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
14	นำผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไปวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน	4.359	0.707	4.179	0.945	4.096	0.734
15	แต่งตั้งกรรมการประ เมินผลการสอนของ ครู เพื่อนำผลไป พัฒนาการเรียนการ สอน	4.282	0.793	3.857	0.970	4.085	0.812
เฉลี่ยรวม		4.084	0.582	3.769	0.624	3.983	0.583

จากตาราง 5 พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัด ปฏิบัติในเรื่องการวิเคราะห์ ตรวจสอบแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และเผยแพร่ผลการ วิเคราะห์ตรวจสอบ จัดทำรายการอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น ในเกณฑ์ปาน กลาง นอกจากนั้น ข้ออื่น ๆ ทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์สูง ยกเว้นข้อที่ว่า จัดทำคู่มือการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน จัดทำเครื่องมือวัดผลชนิดอื่น ๆ นอกเหนือจากแบบทดสอบ ซึ่งศึกษานิเทศก์จังหวัด และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีความต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนเรื่องการประชุมงานกับกรมวิชาการในเรื่องปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง แต่ศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความต้องการในเกณฑ์สูง

การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านงานการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ คือข้อที่ว่า นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.359$, $SD = 0.707$ และ $\bar{X} = 4.179$, $SD = 0.945$ ตามลำดับ) ส่วนประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการสูงสุดในข้อที่ว่าวางแผนหรือโครงการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.266$, $SD = 0.832$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ตามความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เห็นสอดคล้องกันว่า ข้อวิเคราะห์ตรวจสอบแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.590$, $SD = 0.993$ และ $\bar{X} = 3.393$, $SD = 0.956$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในทัศนะของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน คือข้อจัดทำรายการอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.649$, $SD = 1.044$)

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คำนวณส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน

ลำดับข้อ	งานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	กำหนดนโยบายหรือแนว ทางเพื่อการปรับปรุงคุณ ธรรมและจริยธรรมของ นักเรียน	4.462	0.682	4.357	0.826	4.160	0.833
2	กำหนดงานโครงการส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน ประจำปีโดยเน้น กิจกรรมที่ปฏิบัติได้	4.128	0.801	4.000	0.861	3.904	0.868
3	กระตุ้นให้อำเภอ กลุ่ม โรงเรียนและโรงเรียน ให้ความสำคัญแก่การ อบรมรรมยาท ศีลธรรม แก่นักเรียน	4.333	0.621	4.214	0.738	4.191	0.833

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
4	ประสานงานกับหน่วย งานต่าง ๆ และประ ชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ เพื่อช่วยปลูกฝังคุณลักษณะ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.231	0.667	3.893	0.786	4.149	0.775
5	ส่งเสริมและเข้าร่วม กิจกรรมทางศาสนาของ ชุมชน	4.154	0.670	3.571	0.920	3.904	0.856
6	สนับสนุนให้โรงเรียน เชิญศพระ นักบวชมา สอนอบรมศีลธรรม	3.644	0.966	3.393	1.066	3.613	0.863
7	กำหนดให้โรงเรียนสอน ศิลป วัฒนธรรมโดย เน้นการปฏิบัติจริง	4.205	0.695	3.893	1.031	3.947	0.847
8	การตรวจสอบให้โรง เรียนจัดโรงเรียนให้ ถูกสุขลักษณะ	4.103	0.788	3.893	0.956	4.074	0.660

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9	ประสานงานเพื่อแสวง หาความร่วมมือช่วยเหลือ จากเจ้าหน้าที่อนามัยเพื่อ ประสานประโยชน์ในการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ของนักเรียน	4.282	0.686	4.000	0.903	4.106	0.809
10	กระตุ้นให้โรงเรียนตรวจ สุขภาพและจัดทำระเบียบ สุขภาพของนักเรียน	4.205	0.864	3.857	0.970	4.117	0.670
11	ส่งเสริมให้โรงเรียนสอน การปฐมพยาบาลและ สวัสดิศึกษาโดยเน้นการ ปฏิบัติจริง	4.000	0.761	3.929	0.766	4.021	0.829
12	ส่งเสริมให้มีการป้องกัน และสอนให้นักเรียนหลีกเลี่ยงยาเสพติด	4.282	0.793	3.821	1.090	4.245	0.912

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียน	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
13	สนับสนุนให้โรงเรียน ใช้วิทยากรในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์แก่งาน อนามัยโรงเรียน	4.077	0.774	3.607	0.875	3.979	0.880
14	สนับสนุนให้มีการประ กวดนักเรียนที่มี คุณลักษณะตามกำหนด ในหลักสูตร	3.974	0.903	3.571	0.920	3.872	0.883
15	กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการ ปฏิบัติงานส่งเสริมคุณ ลักษณะนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	3.974	0.778	3.821	0.772	3.989	0.711
เฉลี่ยรวม		4.144	0.588	3.855	0.693	4.025	0.504

จากตาราง 6 พบว่าในเรื่องการสนับสนุนให้โรงเรียนนันทพระ นักบวชมาสอนอบรม ศีลธรรม ศึกษาในเทศกัณฑ์ หัวหน้การประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง นอกจากนั้นข้ออื่น ๆ ต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง ยกเว้นในเรื่องการส่งเสริมและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของชุมชน สนับสนุนให้โรงเรียนใช้วิทยากรในห้องเรียนเพื่อประโยชน์แก่งานอนามัยโรงเรียน และขอสนับสนุนให้มีการประกาศนักเรียนที่มีคุณลักษณะตามกำหนดในหลักสูตร ศึกษาในเทศกัณฑ์ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่หัวหน้การประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า ศึกษาในเทศกัณฑ์ มีความต้องการสอดคล้องกับหัวหน้การประถมศึกษาอำเภอ ในข้อที่ว่กำหนดนโยบายหรือแนวทางเพื่อการปรับปรุงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.462$, $SD = 0.682$ และ $\bar{X} = 4.357$, $SD = 0.826$ ตามลำดับ) ค่าเฉลี่ยสูงสุดในความต้องการของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน คือข้อที่ว่ส่งเสริมให้มีการป้องกันและสอนให้นักเรียนหลีกเลี่ยงยาเสพติด ($\bar{X} = 4.245$, $SD = 0.912$) สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ศึกษาในเทศกัณฑ์ หัวหน้การประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องสนับสนุนให้โรงเรียนนันทพระ นักบวชมาสอนอบรม ศีลธรรม ($\bar{X} = 3.644$, $SD = 0.966$, $\bar{X} = 3.395$, $SD = 1.066$ และ $\bar{X} = 3.613$, $SD = 0.833$ ตามลำดับ)

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในคํานงานนิเทศและตรวจเยี่ยม

ลำดับข้อ	งานนิเทศและ ตรวจเยี่ยม	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน เพื่อการวางแผนการนิเทศ	4.179	0.885	3.571	1.136	3.936	0.853
2	กำหนดแผนงานหรือโครง การร่วมกับผู้บริหารระดับ อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน	4.231	0.777	3.964	1.036	4.106	0.740
3	ส่งเสริมให้มีการนิเทศ ภายในโรงเรียนโดยใช้ บุคลากรในโรงเรียน	4.462	0.720	4.179	0.905	3.762	0.887
4	สนับสนุนให้ฝ่ายวิชาการได้ มีอุปกรณ์ในการนิเทศเพื่อ ให้สามารถปฏิบัติงานได้	4.436	0.718	4.250	0.799	4.043	0.802

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานนี้พิเศษและ ตรวจเยี่ยม	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
5	กำหนดขั้นตอนและขอบ ข่ายงานรับผิดชอบของ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และวิชาการกลุ่มให้จัด เจน	4.385	0.877	4.071	0.858	4.266	0.832
6	กำหนดให้ประธานกรรม การกลุ่มโรงเรียนมีบทบาท ในการตรวจเยี่ยม มากขึ้น	3.718	1.025	3.607	0.786	4.255	0.903
7	สร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างบุคคลในหน่วย งานและในการทำงาน	4.436	0.718	4.286	0.897	4.234	0.612
8	ประสานงานในโครง การนิเทศกับโครงการ อื่น ๆ เพื่อหลีกเลี่ยง การทำงานซ้อน	4.385	0.633	4.036	0.962	4.001	0.836

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานนิเทศและ ตรวจเยี่ยม	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9	กำหนดให้มีการปฐมนิเทศ ครูบรรจุใหม่ให้ไ้คณ อย่างแท้จริง	4.154	0.812	4.000	1.089	4.181	0.939
10	พิจารณาขอเสนอแนะของ ฝ่ายนิเทศและนำไปชี้แจง ให้โรงเรียนรับไปปฏิบัติ จริง	4.462	0.682	4.071	0.813	4.000	0.703
11	กำหนดแผนการตรวจเยี่ยม เป็นรายเดือนหรือรายภาค เรียนแล้วแจ้งให้ฝ่ายวิชา การและโรงเรียนทราบ	3.949	1.050	3.607	1.227	4.000	0.880
12	ควบคุมผลงานมากกว่าควบ คุมวิธีการทำงาน	4.154	0.844	4.143	1.044	3.957	0.879
13	สรุปผลการตรวจเยี่ยมพร้อม ทั้งให้ขอเสนอแนะ	4.128	0.864	3.857	0.891	3.936	0.840
14	มุ่งแก้ปัญหาโดยอาศัยกลุ่ม เป็นหน่วยวิเคราะห์หาสา เหตุของปัญหา	4.358	0.815	4.143	0.970	3.957	0.915

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานนิเทศและ ตรวจเยี่ยม	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
15	สรุปผลการตรวจเยี่ยม ในแต่ละครั้งและเผยแพร่ ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ นำไปพิจารณาปรับปรุง	4.205	0.864	3.714	1.150	4.000	0.830
เฉลี่ยรวม		4.244	0.563	3.967	0.735	4.050	0.509

จากตาราง 7 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานใน
 งานนิเทศและตรวจเยี่ยมในเกณฑ์สูง ยกเว้นข้อที่ 4 สืบจากข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนเพื่อการ
 วางแผนการนิเทศ กำหนดให้ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการตรวจเยี่ยมมากขึ้น
 และข้อที่ 4 กำหนดแผนการตรวจเยี่ยมเป็นรายเดือน หรือรายภาคเรียนแล้วแจ้งให้ฝ่ายวิชา
 การและโรงเรียนทราบ ข้อดังกล่าวศึกษานิเทศก์จังหวัดและประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน
 ต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่หัวหน้าการประถมศึกษา
 อำเภอ ต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับข้อที่ 4 ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายใน
 โรงเรียนนั้น ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้อำนาจการ
 การประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้อง

การในระดับปานกลาง

ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุด ปรากฏว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด เห็นว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้บุคลากรในโรงเรียน และพิจารณาข้อเสนอแนะของฝ่ายนิเทศและนำไปชี้แจงให้โรงเรียนได้รับไปปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.462$, $SD = 0.720$ และ $\bar{X} = 4.462$, $SD = 0.682$ ตามลำดับ) ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องการสร้างความร่วมมือกันระหว่างบุคคลในหน่วยงานและในการทำงาน ($\bar{X} = 4.286$, $SD = 0.897$) ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน เห็นว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดควรจะปฏิบัติในเรื่องการกำหนดขั้นตอนและขอบข่ายงานรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอและนักวิชาการกลุ่มให้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.266$, $SD = 0.832$)

ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัด คือข้อที่ว่าการกำหนดให้ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการตรวจเยี่ยมมากขึ้น ($\bar{X} = 3.718$, $SD = 1.025$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในความต้องการของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ คือข้อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนเพื่อการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 3.571$, $SD = 1.136$) ความต้องการของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.762$, $SD = 0.887$)

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีการบริหาร
งานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในคํานงานสนับสนุนวิชาการ

ลำดับข้อ	งานสนับสนุนวิชาการ	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n=39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	ชี้แจงนโยบายของสำนัก งานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติให้ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ	4.538	0.756	4.393	0.625	4.074	0.737
2	สำรวจรวบรวมข้อมูล และสถิติทางการศึกษา ให้เป็นระบบ	4.564	0.680	4.286	0.763	4.043	0.671
3	กำหนดให้โรงเรียนกลุ่ม โรงเรียน อำเภอจัดทำ สถิติข้อมูลทางวิชาการ	4.385	0.711	4.214	0.917	4.043	0.815
4	ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ หรือแก้ไขปัญหาโดยใช้ขอ มูลที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์	4.385	0.747	4.071	0.858	3.904	0.817

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานสนับสนุนวิชาการ	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
5	ให้ความรู้และฝึกความ ชำนาญเกี่ยวกับการวิจัย เบื้องต้นแก่บุคลากร	3.677	0.940	3.607	0.875	3.647	0.932
6	จัดทำโครงการวิจัยเบื้องต้น เพื่อเป็นตัวอย่างแก อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน	3.923	0.870	3.929	0.940	3.989	0.898
7	กำหนดแผนหรือโครงการ เพื่อแก้ปัญหาหรือสนอง ความต้องการของอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรง เรียน	4.179	0.756	3.929	0.979	4.106	0.754
8	กำหนดตัวบุคลากรเพื่อรับ ผิดชอบในการติดตามประ เมินผลโครงการแต่ละ โครงการ	4.154	0.779	4.107	0.786	4.032	0.740

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานสนับสนุนวิชาการ	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9	ติดตามผลประเมินโครงการ และสรุปผลการปฏิบัติงาน พร้อมเสนอแนะขอควรปรับ ปรุงแก้ไข	4.231	0.742	4.036	0.793	4.032	0.768
10	นำผลสรุปและขอเสนอแนะ จากการประเมินผลแจ้งให้ คณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดทราบ	4.128	1.005	3.929	0.979	4.021	0.816
11	เผยแพร่ผลงานทางวิชา การซึ่งคัดเลือกรจากสำนัก งานการประถมศึกษาอ เภอต่าง ๆ ใหญ่เกี่ยว ของทราบ	4.231	0.706	3.679	0.995	4.011	0.823
12	กำหนดให้ศูนย์โสตทัศนูป กรณ์และเอกสารทางวิชา การเพื่อให้สามารถ บริการแก่ทุกฝ่ายได้อย่าง จริงจัง	4.179	1.073	3.929	0.766	4.170	1.023

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับข้อ	งานสนับสนุนวิชาการ	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด (n = 39)		หัวหน้าการประ ถมศึกษาอำเภอ (n = 28)		ประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน (n = 94)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
13	ช่วยเหลือโรงเรียนให้ ปรับปรุงห้องสมุดให้สา มารถใช้เป็นแหล่งทาง วิชาการโดยแท้จริง	4.462	0.682	4.179	0.819	4.330	0.966
14	รวบรวมโครงการ กิจ กรรมต่าง ๆ นำเสนอ แนะนำให้โรงเรียนได้ พิจารณาตัดสินใจเลือก ตามความเหมาะสม	3.897	0.852	3.929	0.858	4.032	0.809
15	ชี้แจงและทำความเข้าใจ กับบุคลากรในหน่วยงาน ทั้งระดับจังหวัดและอำ เภอให้เห็นความสำคัญ ในหน้าที่ที่ต้องให้บริการ แก่ครู	4.231	0.959	4.214	0.686	4.202	0.887
เฉลี่ยรวม		4.266	0.635	4.036	0.674	4.062	0.539

จากตาราง 8 พบว่าในเรื่องการให้ความรู้และฝึกความชำนาญเกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้น แก่บุคลากร ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง นอกจากนั้นทั้งสามกลุ่มต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเกณฑ์สูง ยกเว้นจากขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการซึ่งคัดเลือกจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ ใหญ่เกี่ยวข้องทราบ ศึกษานิเทศก์จังหวัด และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์สูง แต่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องสำรวจรวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาให้เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.564$, $SD = 0.680$) หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องชี้แจงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.393$, $SD = 0.625$) และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องช่วยเหลือโรงเรียนให้ปรับปรุงห้องสมุดให้สามารถใช้เป็นแหล่งทางวิชาการโดยแท้จริง ($\bar{X} = 4.330$, $SD = 0.966$)

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการสอดคล้องกันให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติในเรื่องให้ความรู้และฝึกความชำนาญเกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้นแก่บุคลากร

($\bar{X} = 3.677$, $SD = 0.940$, $\bar{X} = 3.607$, $SD = 0.875$ และ $\bar{X} = 3.647$, $SD = 0.932$ ตามลำดับ)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด

ตาราง 9 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.1440	0.5720	2.436
ภายในกลุ่ม	158	37.0951	0.2348	
รวม	160	38.2391		

จากตาราง 9 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทั้งสาม
กลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับที่
ไม่แตกต่างกัน

เนื่องจากได้แบ่งงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ออกเป็น 5
ด้าน คือ ด้านงานพัฒนาโรงเรียน ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะ
นักเรียน ด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม และด้านงานสนับสนุนวิชาการ จึงได้วิเคราะห์
เปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้ผลดังแสดงในตาราง 10 ตาราง 11 ตาราง 12

ตาราง 13 และตาราง 14

ตาราง 10 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด ด้านงานพัฒนาโรงเรียน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.9042	0.4521	2.169
ภายในกลุ่ม	158	32.9360	0.2085	
รวม	160	33.8402		

จากราย 10 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด ในด้านงานพัฒนาโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 แสดงว่าทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบริหารงาน
ในด้านการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประม
ศึกษาจังหวัด ในด้านงานการเรียนการสอน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.6512	0.8256	2.373
ภายในกลุ่ม	158	54.9701	0.3479	
รวม	160	56.6213		

จากตาราง 11 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประม
ศึกษาจังหวัด ในด้านงานการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
แสดงว่าทั้งสามกลุ่ม มีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานในด้
งานการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประถม
ศึกษาจังหวัด ในคํานงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.1398	0.6799	2.161
ภายในกลุ่ม	158	49.7029	0.3146	
รวม	160	51.0627		

จากตาราง 12 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด ในคํานงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด บริหารงานในคํานงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการประม
ศึกษาจังหวัด ในด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.500	0.7500	2.336
ภายในกลุ่ม	158	50.7180	0.3210	
รวม	160	52.2180		

จากตาราง 13 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด ในด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 แสดงว่าทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
บริหารงานในด้านการนิเทศและตรวจเยี่ยมอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบทักษะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
 ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่ต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการ
 การประถมศึกษาจังหวัด ในคํานงานสนับสนุนวิชาการ

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.1440	0.5720	2.436
ภายในกลุ่ม	158	37.0951	0.2348	
รวม	160	38.2391		

จากตาราง 14 พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
 ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการการ
 ประถมศึกษาจังหวัด ในคํานงานสนับสนุนวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 แสดงว่าทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 บริหารงาน ในคํานงานสนับสนุนวิชาการอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในลักษณะงานต่าง ๆ 5 ด้าน คือ งานพัฒนาโรงเรียน งานการเรียนการสอน งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและตรวจเยี่ยม และงานสนับสนุนวิชาการ

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 4 ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จังหวัด 48 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 28 คน และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2

ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้ตอบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อทราบสถานภาพเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ประกอบด้วยข้อความคำถามด้านงานพัฒนาโรงเรียน จำนวน 15 ข้อ ด้านงานการเรียนการสอน

15 ข้อ คำนวณนิเทศและตรวจเยี่ยม 15 ข้อ และคำนวณสนับสนุนวิชาการ 15 ข้อ
รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 75 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หากคะแนนเฉลี่ยรายด้านและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คะแนนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แล้วประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยรายด้านโดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาตามแนวของเบสท์
2. หากคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คะแนนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แล้วประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อโดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาตามแนวของเบสท์
3. เปรียบเทียบที่คะแนนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นรายด้านโดยใช้ $F - test$

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ที่คะแนนของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านงานพัฒนาโรงเรียน ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานในเกณฑ์สูงเป็นอันดับแรกต่างกัน ศึกษานิเทศก์จังหวัดต้องการให้ผู้อำนวยการ

ประถมศึกษาจังหวัดส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความเป็นอิสระในการบริหารงานวิชาการแก่ผู้บังคับบัญชาในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน แต่ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนตามความสำคัญและความเร่งด่วนโดยสอดคล้องกับโครงการพัฒนาโรงเรียน ส่วนอันดับรอง ศึกษาธิการจังหวัดต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาประจำปี นอกจากนั้น ศึกษาธิการจังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความอิสระในการบริหารงานวิชาการแก่ผู้บังคับบัญชาในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

1.2 คำนงานการเรียนการสอน ศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานในเกณฑ์สูงเป็นอันดับหนึ่งต่างกัน คือ ศึกษาธิการจังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน แต่ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดวางแผนหรือโครงการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น รองลงมาศึกษาธิการจังหวัดและประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูเข้าใจวิธีการใช้หลักสูตร โครงการสอน คู่มือครูและแบบเรียน ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดวางแผนหรือโครงการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.3 คำนงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน ศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบริหารงานในเกณฑ์สูง เป็นอันดับหนึ่งต่างกัน ศึกษาธิการจังหวัดและหัวหน้าการ

ประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดนโยบายหรือแนวทางเพื่อการปรับปรุงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน แต่ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้มีการป้องกันและสอนให้นักเรียน หลีกเลี่ยงยาเสพติด ส่วนอันดามันรองลงมา กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กระตุ้นให้อำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนให้ความสำคัญแก่การอบรมศีลธรรม นรนาทแก่นักเรียน

1.4 **ทำงานนิเทศ และตรวจเยี่ยม** ระดับความต้องการของศึกษานิเทศก์ จังหวัด เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้บุคลากรในโรงเรียน และต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พิจารณาข้อเสนอแนะของฝ่ายนิเทศและนำไปชี้แจงให้โรงเรียนได้รับไปปฏิบัติจริง รองลงมาคือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สนับสนุนให้ฝ่ายวิชาการได้มีอุปกรณ์ในการนิเทศเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลในหน่วยงานและในการทำงาน เป็นอันดับหนึ่ง และต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้บุคลากรในโรงเรียนเป็นอันดับรอง ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการเรียงตามลำดับคือ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดขั้นตอนและขอบข่ายงานรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และนักวิชาการกลุ่มให้ชัดเจน และต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลในหน่วยงานและในการทำงาน

1.5 **ดำเนินงานสนับสนุนวิชาการ** ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานในเกณฑ์สูงเป็นอันดับหนึ่งต่างกัน ศึกษานิเทศก์จังหวัดต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสำรวจรวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาให้เป็นระบบ

หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดชี้แจงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ ส่วนประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดช่วยเหลือโรงเรียนโดยการปรับปรุงห้องสมุดให้สามารถใช้เป็นแหล่งทางวิชาการได้อย่างแท้จริง อันคุ้มครองลงไป ศึกษาในเทศกจังหวัดต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดชี้แจงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดสำรวจรวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาให้เป็นระบบ ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดจัดตั้งศูนย์สารสนเทศและเอกสารทางวิชาการ เพื่อให้บริการแก่ทุกฝ่ายได้อย่างจริงจัง

เมื่อได้พิจารณาโดยส่วนรวมแล้วปรากฏว่า ศึกษาในเทศกจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4 ต่างก็มีความต้องการสอดคล้องกัน คือให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานวิชาการในเกณฑ์สูงทุกด้าน ถ้าพิจารณาคำเนียบรายคนจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานด้านงานพัฒนาโรงเรียนสูงที่สุด รองลงมาคืองานสนับสนุนวิชาการ งานนิเทศและตรวจเยี่ยม งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน และงานการเรียนการสอน ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ทัศนคติของศึกษาในเทศกจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นรายข้อพบว่า ทั้งศึกษาในเทศกจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้ช่วยราชการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานวิชาการในเกณฑ์สูงเป็นส่วนใหญ่

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปรากฏผลที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผลการวิจัยโดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการตรงกันคือ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในเกณฑ์สูง

เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้านปรากฏผลที่ควรแก่การนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ด้านงานพัฒนาโรงเรียน

จากคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของคณาจารย์ที่ศึกษานิเทศก์จังหวัด ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์จังหวัดมีหน้าที่ต่องานนี้เทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ และเห็นว่าสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ วิจิตร วรุตบางกูร (วิจิตร วรุตบางกูร 2524 : 89) ที่ว่าสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนมาก อาจทำให้การเรียนการสอนเป็นไปโดยราบรื่นหรือขัดข้องได้ และตรงกับแนวคิดของ อภิรมย์ ณ นคร และคนอื่น ๆ (อภิรมย์ ณ นคร และคนอื่น ๆ 2524 : 201) ที่ว่าอาคารสถานที่ ความมีระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน ห้องพัก สนามหญ้า ความสะอาดของห้องสุขา

จำนวนที่ดินและบริเวณโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้
 หลักสูตรเป็นผลสำเร็จร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ ส่วนความต้องการของหัวหน้าการประถมศึกษา
 ศึกษาอำเภอ อันดับแรกคือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ให้ความสนใจ
 ในการบริหารงานวิชาการแก่ผู้บังคับบัญชาในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน
 ซึ่งอาจเป็นเพราะหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ได้พิจารณาเห็นความสำคัญของการกระจาย
 ายอำนาจ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่งของการบริหารการ
 ศึกษา ที่ผู้บริหารทุกคนควรจะได้รับฉันทชอบเป็นผู้นำในค่านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด
 เกี่ยวกับการปฏิบัติในงานวิชาการที่ ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์
 2517 : 4 - 5) ได้เสนอไว้ว่าการบริหารวิชาการ ควรบริหารโดยการกระจาย
 อำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางวิชาการ เพื่อให้เกิดเสรีภาพทางวิชาการ
 อันเป็นผลให้เกิดความรู้และวิชาการใหม่ ๆ ทำให้องค์การบริหารหรือโรงเรียนก้าวหน้า
 อย่างไม่หยุดยั้ง ส่วนประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
 ศึกษาจังหวัด จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนตามความสำคัญและความเร่งด่วน โดยสอดคล้อง
 กับโครงการพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน
 ต้องจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนตามหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 19) ซึ่งกำหนด
 ไว้ว่าการจัดทำโครงการการปฏิบัติงานเป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่งการดำเนินการตามโครงการ
 นี้จำเป็นที่จะต้องอาศัยงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 หากผู้อำนวยการการประถมศึกษาศึกษาจังหวัด ได้พิจารณาถึงความสำคัญและความเร่งด่วนของ
 โครงการแต่ละโรงเรียนแล้ว จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จและจะเป็นการลด
 ปัญหาในความไม่เสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอีกด้วย

อันดับรองลงมา ศึกษาในเทศกจังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
 ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ดำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน
 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศกจังหวัด ผู้ซึ่งรับ

นิคมรอบฝ่ายแผนงานพัฒนา และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้รับผิดชอบในการพัฒนา การศึกษาของอำเภอ ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปีของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในการนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา เพราะข้อมูลทั้งหมดที่ได้ จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจะเป็นข้อกำหนดให้เกิดการวางแผน และกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริม การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตาม วัตถุประสงค์ หรือสภาพที่ต้องการในอนาคตได้ ซึ่งความสำคัญดังกล่าวนี้ พนัส หันนาคินทร์ (พนัส. หันนาคินทร์ 2524 : 25) ได้เสนอแนวคิดว่าการหาหลักฐานหรือข้อมูลที่ใช้ใน การพิจารณาไม่ละเอียดและถูกต้องแน่นอน จะเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผน เพราะการวางแผนงานนั้นมุ่งความสำเร็จในอนาคต ซึ่งปกติไม่แจ่มชัดอยู่แล้ว ถ้าองค์ ประกอบหรือข้อมูลไม่ถูกต้องอีกก็จะเพิ่มความผิดพลาดมากขึ้น สำหรับประธานกรรมการกลุ่ม โรงเรียน มีความต้องการให้อำนาจนายกรรมการประถมศึกษาจังหวัดส่งเสริมให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ซึ่งความต้องการดังกล่าวนี้สอดคล้องกับความต้องการอันดับแรกของศึกษานิเทศก์จังหวัด

ด้านการเรียนการสอน

จากคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของค่านนี้พบว่าความต้องการสูงสุดของศึกษานิเทศก์จังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ต้องการให้อำนาจนายกรรมการประถมศึกษาจังหวัด นำผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศึกษานิเทศก์จังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเห็นว่า การวัดผลการศึกษาเป็นส่วน สำคัญของการจัดการศึกษาและเป็นขบวนการที่ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน โดยที่หน้าที่ของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำต้องนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเฉพาะการเรียนการสอนในชั้นประถมปีที่ 6 ซึ่งระเบียบการประเมินผลการเรียน กำหนด

ให้หน่วยงานที่ควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา ตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะอีกทว้ย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 64) หากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปวิเคราะห์ที่จะทราบจุดเด่นจุดด้อยของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และจะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ถูกต้องตามสภาพที่เป็นจริง ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ส่วนประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนต้องการเป็นอันดับแรกคือ ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด วางแผนหรือโครงการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้เห็นว่า การเรียนการสอนจะดำเนินไปได้ดีมีประสิทธิภาพนั้น มีความยุ่งยากมากกว่าการพัฒนาหลักสูตร และถ้าหากการพัฒนาหลักสูตรมีการวางแผนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมแล้ว หลักสูตรนั้นก็จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิเชียร วงษ์ใหญ่ (วิเชียร วงษ์ใหญ่ 2525 : 1-3) ที่ว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้นไม่ยากแต่การนำหลักสูตรไปใช้มีความยุ่งยากมากกว่า นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่าการจัดดำเนินการเรียนการสอนเป็นผลสะท้อนมาจากสภาพปัญหา ความต้องการของสังคมที่มีเป้าหมายว่า อยากได้บุคคลชนิดใด และมีคุณภาพอย่างไร เพื่อจะมาช่วยกันสร้างเสริมสังคมให้ดีขึ้น ดังนั้นหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนจะต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน เนื้อหาสาระการเรียนจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับท้องถิ่นมากขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิต สำหรับความต้องการของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนดังกล่าวนี้น่าจะตรงกันกับความต้องการระดับรองของศึกษานิเทศก์จังหวัด ส่วนความต้องการระดับรองของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสอดคล้องกันกับประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน คือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูเข้าใจวิธีการใช้หลักสูตร โครงการสอน คู่มือครูและแบบเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีหน้าที่ต้องบริหารหลักสูตร อำนาจการให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งในการนี้จำเป็นต้องให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรและสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความ

คิดเห็นของ วิเชียร วงษ์ใหญ่ (วิเชียร วงษ์ใหญ่ 2525 : คำปรารภ) ที่กล่าวไว้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรและเงื่อนไขข้อจำกัดหลายประการ จากข้อค้นพบข้างนี้ว่า ตัวหลักสูตรนั้นไม่ใช่ปัญหา แต่ปัญหาจริง ๆ นั้นอยู่ที่การบริหารหลักสูตร และสิ่งสำคัญที่สุดคือ ทัศนคติของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตร ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นจากผลการวิจัยของ

วรางคณา ปันลายนาค (วรางคณา ปันลายนาค 2527 : 147) พบว่าด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในเรื่องควรจัดให้มีการประชุมครูอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน และยังได้เสนอข้อคิดเห็น อีกว่าการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยมิได้เตรียมความพร้อมให้กับ บุคลากรหรือครูสอนอย่างเพียงพอ ทำให้ผู้บริหารหรือครูที่ปฏิบัติราชการมานานและเคยชินต่อ วิธีการปฏิบัติแบบเก่า ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการบริหารและการสอน จึงทำให้การเรียน และการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่าที่ควร

งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน

จากคำคะแนเนียบรายข้อของงานนี้ พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีความต้องการเป็นอันดับแรกตรงกัน คือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดนโยบายหรือแนวทาง เพื่อการปรับปรุงคุณธรรมและจริยธรรมของ นักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะงานของศึกษานิเทศก์จังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน จะมุ่งในลักษณะของการอำนวยความสะดวก นิเทศ ติดตามผล จำจะต้องยึดถือนโยบาย คือสิ่งที่กำหนดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติจะต้องนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนโครงการตลอดจนการประเมินผล ข้อความที่เป็นนโยบาย อาจเป็นแนวทางกว้าง ๆ หรืออาจจะมีการระบุเจาะจง เฉพาะกรณีใดและการกำหนดนโยบายในทางปฏิบัติ อาจจะมีได้ทุกระดับชั้นของการบริหารการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 13) สำหรับประธาน

กรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้อำนาจกรรมการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้มีการ
ป้องกันและสอนนักเรียนให้หลีกเลี่ยงยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากประธานกรรมการ
กลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เห็นว่าปัญหา
ยาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อเด็กโดยตรง การให้การศึกษากับนักเรียนให้รู้ถึง
ลักษณะของยาเสพติดชนิดต่าง ๆ และชี้ให้เห็นโทษและภัยอันตรายจากยาเสพติดชนิดนั้น ๆ
จนเกิดความกลัวแต่เริ่มแรก ก็ได้ชื่อว่าเป็นการป้องกันเสียแต่ต้นเหตุ เพื่อมิให้เกิดปัญหา
ภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกันกับที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการสอนเกี่ยวกับโทษของยา
เสพติดไว้ในหลักสูตรตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป

ส่วนความต้องการอันค้ำรองของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ตรงกันคือต้องการให้อำนาจกรรมการประถมศึกษาจังหวัด
กระตุ้นให้อำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ให้ความสำคัญแก่การอบรมศีลธรรม มรรยาธ
แก่นักเรียน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสภาพปัจจุบันของสังคมมีการเปลี่ยนแปลง
ทั้งด้านวิถีการดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะประพฤติตนนอกกรอบของ
ศีลธรรมและจริยธรรมได้ ดังนั้นการอบรมศีลธรรม มรรยาธแก่นักเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น
ที่ผู้บริหารและครูสอนทุกระดับจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณ
ลักษณะที่ดี เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอกวิทย์ ณ ถลาง
(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 60 อ้างอิงมาจาก เอกวิทย์
ณ ถลาง) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมให้ฝังลึกมั่นคงใน
บุคลิกภาพของเยาวชน ควรได้รับการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอนและการอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การที่กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มต้องการให้มีการกระตุ้นให้ทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัด
การศึกษามีการอบรมศีลธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนนั้น น่าจะเป็นสิ่งบ่งชี้ได้ว่า แนวคิดใน
การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน จะมีการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานงานนิเทศและตรวจเยี่ยม

จากคำคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของค่านนี้ ปรากฏว่าความต้องการอันคัมหนึ่งของศึกษานิเทศจังหวัด คือต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้การนิเทศภายในโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะการนิเทศภายในโรงเรียน สามารถทำให้การนิเทศได้โดยตรงตามเป้าหมายคือ ต้องการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยตนเองได้ เพราะผู้นิเทศกับครูผู้สอนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน สนิทพ้องกัน สามารถทำการนิเทศได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบัติ คูมภู (ฉบับตีพิมพ์ 2527 : 100) ที่พบว่าบทบาทที่ครูปฏิบัติการสอนภาคทวิให้ผู้บริหารปฏิบัติมากที่สุดในการนิเทศการศึกษาและอบรมครู คือจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนกันเองในหมวดวิชา และตรงกับความคิดเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (พันธ์ หันนาคินทร์ 224 : 207) ที่ว่าในโรงเรียนเล็ก ๆ หน้าที่นิเทศการสอนเป็นหน้าที่ของครูใหญ่ ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ การนิเทศจะต้องเป็นหน้าที่ของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าหมวดวิชา ทางจำดับ โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดวิชานั้น เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดกับครูผู้สอนมากที่สุด จึงมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องช่วยเหลือแก้ปัญหาในเรื่องการสอนให้แก่ครูในหมวดวิชาทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการ ความต้องการอีกประการหนึ่งของศึกษานิเทศจังหวัด คือต้องการให้อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัด พิจารณาข้อเสนอแนะของฝ่ายนิเทศและนำไปชี้แจงให้โรงเรียนได้รับไปปฏิบัติจริง เราเนื่องจากจากศึกษานิเทศจังหวัด มีหน้าที่นิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ต้องนำผลการนิเทศไปวิเคราะห์พิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหาและนำเสนอแนะรายงานผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อทราบสถานการณ์ความก้าวหน้าและปัญหา ที่จะป็นข้ออุปสรรคในการวินิจฉัยสั่งการให้ปรับปรุงแก้ไข สนับสนุนช่วยเหลือในการจัดการศึกษา การที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แจ้งผลการนิเทศให้โรงเรียนทราบนั้น นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้มีการปฏิบัติแล้ว ยังจะเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้บริหารนิเทศปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดีอีกด้วย ส่วนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีความต้องการเป็นอันดับแรก คือต้องการให้

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลในหน่วยงาน และในการทำงาน อาจเป็นเพราะหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอตระหนักว่า ระบบ บริหารการประถมศึกษาในปัจจุบัน อำนาจในการวินิจฉัยสั่งการเป็นขององค์คณะบุคคลซึ่ง ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายร่วมกันดำเนินการ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานได้ ดังผลการวิจัยของ ชม จรุงพุกข (ชม จรุงพุกข 2525 : 81) ซึ่งพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ยังเข้าใจในบทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจนและไม่ตรงกัน นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญแก่เรื่องต่าง ๆ แตกต่างกัน ซึ่งจะเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ดังนั้นหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จึงให้ความสำคัญของการสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างบุคคลในการทำงาน

สำหรับความต้องการอันดับแรกของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน คือต้องการให้ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดขั้นตอนและขอบข่ายงานรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และนักวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะตำแหน่งดังกล่าว เป็นตำแหน่งซึ่งได้กำหนดขึ้นใหม่ และเพิ่งได้รับการ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์อำเภอ นอกจากนั้นผู้ทำหน้าที่นักวิชาการ กลุ่มโรงเรียน จะต้องทำหน้าที่ทั้งครูผู้สอนในโรงเรียนและผู้นำในกลุ่มโรงเรียนอีกด้วย จากสาเหตุนี้จึงทำให้ผู้นิเทศปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีอยู่ได้ไม่ครบถ้วน อันจะก่อให้เกิดปัญหาในการนิเทศและการบริหารของหัวหน้าสถานศึกษาขึ้นได้ ดังความเห็นของ วิจิตร ศรีสะอาน และคนอื่น ๆ (วิจิตร ศรีสะอาน และคนอื่น ๆ 2525 : 86) ที่ว่าการที่จะแยกการนิเทศออกมาให้เห็นความแตกต่างไปจากการบริหารงาน โดยพิจารณา จากการปฏิบัติงานนั้นกระทำได้ยาก เพราะมีบางส่วนบางขั้นตอนที่เหลื่อมซ้อนกัน การปฏิบัติ อย่างเดียวกันในบางเรื่อง อาจเรียกว่าเป็นการนิเทศหรือจะเรียกว่าเป็นการบริหารก็ได้ สุดแล้วแต่ผู้ปฏิบัติจะมีเหตุผลหรือเจตนาไปในทางใด

ความต้องการอันดับรองลงมาของศึกษานิเทศก์จังหวัด ต้องการให้ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด สนับสนุนให้ฝ่ายวิชาการได้มีอุปกรณ์ในการนิเทศเพื่อให้สามารถ

ปฏิบัติงานได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้ซึ่งรับผิดชอบงานวิชาการ ประสพปัญหาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากขาดอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยในการนิเทศการเรียนการสอน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์จังหวัดไว้ว่า งบประมาณมีน้อย อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศการศึกษามีไม่พอ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 70) สำหรับความต้องการอันดับรองของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้บุคลากรในโรงเรียนนั้น ตรงกับความต้องการอันดับแรกของศึกษานิเทศก์จังหวัด ส่วนความต้องการอันดับรองของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่ต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลในหน่วยงานและในการปฏิบัติงานนั้น ตรงกับความต้องการอันดับแรกของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

ค่านิยมสนับสนุนวิชาการ

จากคะแนนเฉลี่ยรายข้อของค่านิยมพบว่า ความต้องการอันดับหนึ่งของศึกษานิเทศก์จังหวัด ตรงกับความต้องการอันดับสองของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ คือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสำรวจรวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาให้เป็นระบบ ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหา เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนา การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข นอกจากนั้นข้อมูลต่าง ๆ ที่สมมุติถูกต้องเป็นปัจจุบันยังช่วยให้การกำหนดนโยบายเป็นไปอย่างถูกต้องกับสภาพความเป็นจริง ความเป็นไปได้และครอบคลุมทุกด้านอีกด้วย นอกจากนั้นความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัดในเรื่องนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับระบบการเก็บข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 66) ที่พบว่าระบบการเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาที่เชื่อถือได้ และตรงกันระหว่าง

หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้การวางแผนการศึกษาขาดประสิทธิภาพและการประเมินผลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

ส่วนความต้องการอันดับหนึ่งของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ นั้น ตรงกับความต้องการอันดับสองของศึกษานิเทศก์จังหวัด คือต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชี้แจงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลว่านโยบายเป็นหลักการที่กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งให้ดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่ต้องการ ซึ่งผู้ปฏิบัติจะต้องนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนงาน โครงการ ตลอดจนการประเมินผล การกำหนดนโยบายเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า อาจมีการผิดพลาดได้ง่ายในขั้นการปฏิบัติงาน หากมีปัจจัยอื่นมากระทบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการชี้แจงให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อความเข้าใจถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกันกับข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ว่า นโยบายจะต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและปฏิบัติได้ การยอมรับนั้นหมายถึงการยอมรับทั้งเป็นทางการและอย่างไม่เป็นทางการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 63)

ส่วนความต้องการของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นดังนี้ อันดับหนึ่งต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ช่วยเหลือโรงเรียนในการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งบริการทางวิชาการโดยแท้จริง ทั้งนี้อาจเป็นประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับวิธีเรียนรู้ของนักเรียน โดยกำหนดบทบาทของนักเรียนเป็นผู้ลงมือค้นคว้าหาความรู้ด้วยการปฏิบัติจริงควบคู่กับการเรียนรู้ทฤษฎี นักเรียนสามารถหาความรู้ได้โดยการศึกษาจากเอกสารในห้องสมุด ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับปรุงห้องสมุดทั้งในสถานภาพที่ หนังสือและบริบริการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกหาหนังสืออีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกันกับความคิดเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (พันธ์ หันนาคินทร์ 2524 : 212) ที่ว่าห้องสมุดเป็นแหล่งสะสมความรู้ที่นักเรียนจะเข้าไปค้นคว้าเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น การทำให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดย่อมเป็นเครื่องช่วยปลูกฝังนิสัยรัก

การอ่านอันเป็นสิ่งพึงประสงค์อย่างยิ่งสำหรับการสร้างความฉลาดและความรอบรู้ให้แก่ตัวเอง เป็นการสร้างนิสัยให้รู้จักช่วยตัวเองที่จะหาความรู้ต่าง ๆ ในภายภาคหน้า ปัจจุบันห้องสมุด นอกจากจะบริการนักเรียนในค่านหนังสือแล้ว ยังให้บริการในค่านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งนับว่า ห้องสมุดของโรงเรียนมีบทบาทในค่านให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นอันมาก

สำหรับความทองการอันคับสองของประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ต้องการให้ผู้ช่วยการ การประถมศึกษาจังหวัด จัดตั้งศูนย์ทัศนูปกรณ์และเอกสารทางวิชาการ เพื่อให้บริการแก่ทุก ฝ่ายได้อย่างจริงจัง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ วัสดุการศึกษาและสื่อการเรียนการสอนได้เพียงพอ เพราะมีปัญหาในค่านทุนทรัพย์และขาด บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตและการใช้ เป็นผลให้การเรียนการสอนดำเนิน ไปด้วยความลำบากและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความ สูญเปล่าทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สนิท เห่งสุสิทธิ์ (สนิท เห่งสุสิทธิ์ 2527 : 179) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในค่านการสนับสนุนการเรียน พบว่าโรงเรียนไม่สามารถแสวงหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้ครบถ้วน ขาดการสนับสนุน ในการผลิตและการใช้สื่อการสอนจากหน่วยเหนือ ขาดครูที่มีฝีมือในการจัดทำและการใช้สื่อ การสอน

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยการการประถมศึกษา จังหวัด ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีทัศนะไม่แตกต่างกัน คือต้องการให้ผู้ช่วย การการประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผล ดังต่อไปนี้ คือ

ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการ กลุ่มโรงเรียน มีสถานภาพเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและร่วมงานกับผู้ช่วยการการประ โดษการศึกษาจังหวัดในการปฏิบัติงานด้านวิชาการด้วยกัน นอกจากนั้นทั้งสามกลุ่มมีบทบาทและหน้าที่

ในการบริหารงานวิชาการในภูมิภาคเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กันอยู่เสมอ จึงมีประสบการณ์และปัญหาาร่วมกัน ความรู้สึกร่วมกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จึงไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่พึงปรารถนาของศึกษานิเทศก์จังหวัด ซึ่ง สถิต โสติกธำ (สถิต โสติกธำ 2523 : 52) ได้ศึกษาจากทัศนคติของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าทั้งสามกลุ่มมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการที่พึงปรารถนาของศึกษานิเทศก์จังหวัด อยู่ในระดับสูงทั้งสามกลุ่ม เช่นเดียวกับ ปกรณ์ ศรีดอนไผ่ (ปกรณ์ ศรีดอนไผ่ 2523 : 58) ที่ได้ศึกษาบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครู มีความคาดหวังที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการให้มากกว่าที่ได้ปฏิบัติอยู่จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทัศนคติของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการประถมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ควรที่จะมีการกำหนดโครงการประชุมสัมมนาเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน

2. ควรจะมีการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารการประถมศึกษาในจังหวัด เพื่อพิจารณาในเรื่อง

2.1 การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษา

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษา

2.3 การพัฒนาหลักสูตร โดยมุ่งเน้นในเรื่องการวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โครงการสอน คู่มือครู และแบบเรียน

3. ผู้บริหารการประถมศึกษาในจังหวัดควรจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาในเรื่อง

3.1 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและแนวทางปฏิบัติ

3.2 การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

3.3 การนิเทศภายในโรงเรียน

3.4 การกำหนดนโยบายแนวทางในการปรับปรุงคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

3.5 การวางแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน

3.6 การพิจารณาวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนและแจ้งผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

4. ผู้บริหารการประถมศึกษาในจังหวัด ควรที่จะสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

4.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

4.2 การป้องกันและหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียน

4.3 แจ้งผลการนิเทศให้โรงเรียนทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

4.4 การปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด ตามทัศนะของผู้ร่วมงานกลุ่มอื่น เช่นศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน หรือนักวิชาการกลุ่ม หรือพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ เช่น วุฒิ อายุ เป็นต้น
2. ควรจะมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยศึกษาในเขตการศึกษาอื่น หรือศึกษาทั่วประเทศ
3. ควรจะมีการศึกษาการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในด้านต่าง ๆ เช่นการบริหารงานธุรการและการเงิน
4. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของผู้ร่วมงานและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีคิดก ทฤษฎีบริหารองค์การ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสามาตร 2524, 339 หน้า
- เกษม ศิริสัมพันธ์ "คำบรรยายพิเศษ เรื่องนโยบายและแนวทางในการจัดการประถมศึกษา ในการประชุมสัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 9, 10, 11 คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด หน้า 35 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 452 หน้า
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 วัฒนาพานิช 2526, 138 หน้า
- คู่มือบริหารการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เล่ม 1 ศุภสกา 2527, 149 หน้า
- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา ศุภสกา 2526, 146 หน้า
- คณะอนุกรรมการดำเนินการสัมมนานักบริหารการประถมศึกษา คู่มือนักบริหารการประถมศึกษา ระดับจังหวัด รุ่งเรืองศาสนการพิมพ์ 2523, 203 หน้า
- เจริญ นัทรหลวง บทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษารับการบริการส่วนจังหวัดในภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 154 หน้า อัดสำเนา
- ชม จุฑาพฤษ บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 2525, 100 หน้า อัดสำเนา
- ชโลมใจ กิงควาวัฒน์ คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 111 หน้า อัดสำเนา

วสุวิ วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย เจริญผล 2525, 252 หน้า
 เจริญศักดิ์ โทวาสินธุ์ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โอเคียนสโตร
 2523, 204 หน้า

ดาวเรือง รัตน์ งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ปริญญาพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2518, 160 หน้า อุดสาเนา

ทรงศักดิ์ ศรีภาพินธุ์ "การบริหารงานด้านวิชาการ" เอกสารประกอบการสัมมนา
เรื่องการบริหารการศึกษาและประชากรศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม
 2517, 10 หน้า

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ และธรรมรส โชติคุณุชร "การนิเทศการศึกษา" ชี้ทางนักบริหาร
การศึกษา เอกสารทางวิชาการ ฉบับที่ 3 สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย
 2525, 254 หน้า

นิพนธ์ กีนางส์ หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยุโลก 2523, 151 หน้า

นิภา มนุษย์ และวัฒน์ ศิลปสุวรรณ บริการอนามัยโรงเรียน โรงพิมพ์ศรีอนันต์
 2520, 319 หน้า

บุญชม ไชยโกนีย์ การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประชากรของครูประถมศึกษา ขอนแก่น
 โรงพิมพ์ศิริวัฒน์ 2513, 89 หน้า

ปกรณ ศรีคอนไย บทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู
ในเขตการศึกษา 6 ปริญญาพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2523, 80 หน้า อุดสาเนา

ประกอบ คุณารักษ์ "แนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนโรงเรียน" ประชากรศึกษา
 8 : 13 - 20 มีนาคม 2522

ประสงค์ มากนวล บทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 158
หน้า อัดสำเนา

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน อักษรเจริญทัศน์ 2523,
215 หน้า

พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช 2524, 363 หน้า

พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2523 ราชกิจจานุเบกษา
ฉบับพิเศษ เล่มที่ 97 ตอนที่ 158 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523

ปัญญา สาทร หลักบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช 2512, 695 หน้า

เมธี บิลันชนานนท์ "การใช้เทคนิคการสังเกตในงานนิเทศการศึกษา" วิทยจารย์
81 (4) : 37 - 43 ตุลาคม - ธันวาคม 2526

ฉนวน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ทวีกิจ
การพิมพ์ 2524, 286 หน้า

วรารัตนา ปันลายนาค การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ปรินิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 164 หน้า อัดสำเนา

วิจิตร วรุตบางกูร การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา ขนิษฐการพิมพ์และโฆษณา
2524, 237 หน้า

วิจิตร ศรีสะอาด และคนอื่นๆ เอกสารประกอบการสอบชุดวิชาการบริหารบุคลากรใน
โรงเรียน (หน่วยที่ 7) หางหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2525, 305 หน้า

วิชาการ กอง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รายงานการประเมิน
ความก้าวหน้า คุรุสภา 2526, 82 หน้า

วิเชียร วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิตินิคม พิมพ์ครั้งที่ 3 ชเนศวรการพิมพ์
2525, 246 หน้า

ศิริทิพย์ เหล่าสัมฤทธิ์ บทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาค
กลาง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 193 หน้า อัดสำเนา

- สงวน สุทธิเลิศอรุณ การบริหารการศึกษา ชัยศิริการพิมพ์ 2523, 276 หน้า
- สมบัติ อุ่มภู บทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 122
หน้า อุดมศึกษา
- สมพงษ์ เกษมสิน การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 7 ไทยวัฒนาพานิช 2523, 338 หน้า
- สมศักดิ์ ปรีวัชรกุล บทบาทของหัวหน้าส่วนการศึกษาก่อนการปฏิรูปส่วนจังหวัดในภาคใต้
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 184 หน้า อุดมศึกษา
- สมาน แสงมะลิ "คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนาศึกษาธิการเขต และศึกษาธิการจังหวัด
หัวราชมงคลจักร ประจำปีงบประมาณ 2526" ศึกษา 26 หน้า 6 - 9
กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2526
- สถิต โชติกรณ์ พฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่พึงปรารถนาของศึกษาธิการจังหวัดในภาคใต้
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2523, 84 หน้า
อุดมศึกษา
- สายหยุด ชมานันท์ และคนอื่น ๆ โครงการสุขภาพในโรงเรียน วิทยาลัยครูสวนดุสิต
2521, 286 หน้า
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคนอื่น ๆ ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 2523,
219 หน้า อุดมศึกษา
- สุชาติ โสภะบุร โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช
2519, 209 หน้า
- สุกิจ เหล้าสุนทร หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ โรงพิมพ์บรรหาร 2505,
265 หน้า
- สุรพันธ์ ยนต์ทอง การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา วิทยุอักษร 2526, 336 หน้า
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2525, 155 หน้า
- อนันต์ ศรีโสภะ หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

อภิรมย์ ณ นคร และคนอื่น ๆ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2524, 280 หน้า อัดสำเนา

Best, John W. Research in Education. 3rd. ed., New Jersey, Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1977. 403 p.

Bradley, Judy. "Staff Development in Further Education," Educational Research. 25(1) : 21 - 27, February, 1983

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York, McGraw - Hill, 1971. 492 p.

Flippo, Edwin B., Principle of Personnel Management. 3rd. ed., New York, McGraw - Hill, 1971. 362 p.

Genda, Ronald William. "Differences between the Degree of Staff - Perceived Involvement in Program Planning and the Acceptability of Administrative Decision, " in Dissertation Abstracts International, V. 39, 6426 - A May 1979.

Greenwood, William T., Management and Organization, Behavioral Theories : An Interdisciplinary Approach. New York, Macmillan South Western Publishing 1965. 602 p.

Krejcie, Robert V. and Doryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities" in Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 - 610, Autumn 1970.

Laverne, Jess Larry. "A Study of Practices and Procedures for Evaluating the Superintendent in Nebraska Class II and III School District " in Dissertation Abstracts International 42 : 4671 - A May. 1982

Perkins, Perry lee. An Analysis of Opinions of Kansas
School Superintendents and Board of Education
Presidents Regarding the Functions of the Superintendent
in Dissertation Abstracts International V. 42 : 2957 - A
January. 1982.

Wiles, Kimball and John T. Lovell. Supervision for
Better School. New York, Prentice - Hall, Inc.,
1975, 399 p.

ภาคผนวก

ที่ ทม ๑๐๐๓/๐/30

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันที่ 17 เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบขออนุญาตเข้าร่วม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด พิจิตร

ข้าพเจ้าขอเรียน ขอร้องว่า ... นักบริหาร ...

เป็นนิติบุคคล

☐ บริษัทเอกชน ...

☒ บริษัทมหาชน ...

วิชาเอก ... การบริหารการศึกษา

ขอมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิติบุคคลที่มีความประสงค์จะขอสมัครเข้าศึกษาชั้นความรู้ เพื่อทำ
ปริญญาโท เรื่อง ... การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
ของศึกษานิเทศก์จังหวัดพิจิตร และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
ในเขตการศึกษา ...

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

... นายวิชาญ ... ประธาน

... นายวิชาญ ... กรรมการ

กรรมการ

สิ่งที่นิติบุคคลขอขออนุญาต คือ ... ขอให้นักศึกษาพิเศษจังหวัดพิจิตร
หรือหัวหน้าการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ...
เพื่อเป็นวิทยุในการทำปริญญาโท

ข้าพเจ้าขอเรียน ขอร้องว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลือขออนุญาตนี้ ... ที่ท่านจะโปรดให้แนบนิติบุคคลนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิชาญ ...)

คณบดีมหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

16 สิงหาคม 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้านายประยูร แสนพล ครูใหญ่โรงเรียนบ้านบางใหญ่ สบอ.ตะกั่วป่า สบจ.พังงา กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้กำลังทำการวิจัยเรื่อง "การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4" เพื่อทำวิทยานิพนธ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ในการนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โปรดช่วยกรุณาอนุญาตให้ศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ตอบแบบสอบถามในการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ส่งไปให้บุคคลดังกล่าวแล้ว เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการวิจัยแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในการที่ท่านจะได้นำมาพิจารณาเป็นแนวทางปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป.

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ป. แสนพล

(นายประยูร แสนพล)

ครูใหญ่โรงเรียนบ้านบางใหญ่.

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตะกั่วป่า

16 สิงหาคม 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นายประยูร แสนพล ครูใหญ่โรงเรียนบ้านบางใหญ่ สปอ.ตะกั่วป่า สปจ.พังงา กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้กำลังทำการวิจัยเรื่อง "การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษา-ศึกษาจังหวัด ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4" เพื่อทำวิทยานิพนธ์ และรายงานผลการศึกษาค้นคว้าเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป.

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าและอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัย ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความเหมาะสมและสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ เมื่อเรียบร้อยแล้วโปรดส่งคืนข้าพเจ้า เพื่อที่จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยให้สมบูรณ์ต่อไป ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการวิจัยแล้ว คาดว่าจะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำมาพิจารณาปรับปรุง การบริหารงานวิชาการ ในระดับประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย.

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ป. แสนพล

(นายประยูร แสนพล)

ครูใหญ่โรงเรียนบ้านบางใหญ่.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 4.

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้ผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด บริหารงานวิชาการตามทัศนะของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- ☐ ศึกษาธิการจังหวัด
- ☐ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ
- ☐ ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน

ข้อที่ 2

ความต้องการที่จะให้อำนาจการประถมศึกษาจังหวัด
บริหารงานวิชาการตามทัศนะของท่าน

คำชี้แจง โปรดอ่านรายการต่างๆ ต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า ตามความคิดเห็นของท่าน
ท่านต้องการให้อำนาจการประถมศึกษาจังหวัด มีการปฏิบัติในการบริหาร
งานวิชาการ ที่ระบุไว้แต่ละข้ออยู่ในระดับใด และโปรดกาเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องระดับความต้องการในทัศนะของท่าน โดยปฏิบัติดังนี้

ขอที่ท่านเห็นว่า	<u>ควรปฏิบัติมากที่สุด</u>	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง	มากที่สุด
ขอที่ท่านเห็นว่า	<u>ควรปฏิบัติมาก</u>	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง	มาก
ขอที่ท่านเห็นว่า	<u>ควรปฏิบัติปานกลาง</u>	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง	ปานกลาง
ขอที่ท่านเห็นว่า	<u>ควรปฏิบัติน้อย</u>	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง	น้อย
ขอที่ท่านเห็นว่า	<u>ควรปฏิบัติน้อยที่สุด</u>	ให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง	น้อยที่สุด.

การพิจารณาว่า อำนาจการการประถมศึกษาจังหวัด ควรปฏิบัติมากหรือน้อย
นั้น ท่านอาจจะพิจารณาในลักษณะของ ความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วน ความถี่ของ
การปฏิบัติ หรือลักษณะอื่น ตามความคิดเห็นโดยอิสระของท่าน.

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนะของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	1. <u>งานพัฒนาโรงเรียน</u> สำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน					
2	กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของมาตรฐานโรงเรียนในจังหวัดร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ					
3	กำหนดแนวทางเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาบรรลุถึงเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้					
4	ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยในการเรียนการสอน					
5	ตรวจสอบแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียน					
6	แสวงหาแหล่งสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อลดภาระในการจัดกิจกรรมหาเงินของโรงเรียน					
7	จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนตามความสำคัญและความเร่งด่วน โดยสอดคล้องกับโครงการพัฒนาโรงเรียน					
8	ให้ความอิสระในการบริหารงานวิชาการแก่ผู้บังคับบัญชาในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน					
9	กำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาประจำปี					
10	เผยแพร่ผลการพัฒนาที่ดีเด่น					
11	สนับสนุนให้ผู้บริหารระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนประเมินผลงานและคุณภาพทางวิชาการของครูอย่างทอเนื่อง					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนคติของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	กำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการให้กับบุคลากร					
13	ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรได้มีโอกาสไปศึกษา ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ					
14	กำหนดโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ					
15	จัดทำเอกสารทางวิชาการเผยแพร่ เพื่อเสนอแนวคิดใหม่ ๆ แก่บุคลากร					
2. งานการเรียนการสอน						
1	เป็นผู้นำหรือริเริ่มการปรับปรุงหลักสูตรในระดับโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
2	วางแผนหรือโครงการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น					
3	วิเคราะห์ ตรวจสอบแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบ					
4	ประสานงานกับกรมวิชาการในเรื่องปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบอยู่เสมอ					
5	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูเข้าใจวิธีการใช้หลักสูตร					
6	โครงการสอน คู่มือครูและแบบเรียน					
6	สนับสนุนให้มีการทำคู่มือครู แผนการสอน และวารสารเผยแพร่ความรู้					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนะของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	สำรวจและจัดลำดับความจำเป็นในด้านสื่อการเรียนการสอน					
8	จัดทำรายการอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น					
9	ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการออกแบบผลิตอุปกรณ์ต้นแบบด้วยวัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุที่หาได้					
10	จัดทำคู่มือการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน					
11	สนับสนุนให้นักวิชาการฝ่ายวัดผลร่วมกับครูจัดทำแบบทดสอบมาตรฐาน					
12	จัดทำเครื่องมือวัดผลชนิดอื่นๆ นอกเหนือจากแบบทดสอบ					
13	สนับสนุนและประสานงานให้โรงเรียนได้ใช้บุคลากรและแหล่งประกอบการในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน					
14	นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน					
15	แต่งตั้งกรรมการประเมินผลการสอนของครู เพื่อนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอน					
3. งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน						
1	กำหนดนโยบายหรือแนวทางเพื่อการปรับปรุงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน					
2	กำหนดงานโครงการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนประจำปี โดยเน้นกิจกรรมที่ปฏิบัติได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนะของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	กระตุ้นให้อำเภอ กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน ให้ความสำคัญแก่การอบรมศีลธรรม มรรยาธแก่นักเรียน					
4	ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ เพื่อช่วยปลูกฝังคุณลักษณะนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
5	ส่งเสริมและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของชุมชน					
6	สนับสนุนให้โรงเรียนนิมนต์พระ นักบวชมาสอนอบรมศีลธรรม					
7	กำหนดให้โรงเรียนสอนศิลป วัฒนธรรมโดยเน้นการปฏิบัติจริง					
8	ตรวจสอบให้โรงเรียนจัดโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ					
9	ประสานงานเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่อนามัย เพื่อประสานประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน					
10	กระตุ้นให้โรงเรียนตรวจสุขภาพและจัดทำระเบียบสุขภาพของนักเรียน					
11	ส่งเสริมให้โรงเรียนสอนการปฐมพยาบาลและสวัสดิศึกษาโดยเน้นการปฏิบัติจริง					
12	ส่งเสริมให้มีการป้องกันและสอนให้นักเรียนหลีกเลี่ยงยาเสพติด					
13	สนับสนุนให้โรงเรียนใช้วิทยากรในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์แก่งานอนามัยโรงเรียน					
14	สนับสนุนให้มีการประกวดนักเรียนที่มีคุณลักษณะตามกำหนดในหลักสูตร					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนะของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเกี่ยวกับงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนอย่างต่อเนื่อง.....					
	4. งานนิเทศและตรวจเยี่ยม					
1	สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนเพื่อการวางแผนการนิเทศ					
2	กำหนดแผนงานหรือโครงการร่วมกับผู้บริหารระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน					
3	ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยให้บุคลากรใน โรงเรียน					
4	สนับสนุนให้ฝ่ายวิชาการได้มีอุปกรณ์ในการนิเทศเพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานได้					
5	กำหนดขั้นตอนและขอบข่ายงานรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และวิชาการกลุ่มให้ชัดเจน					
6	กำหนดให้ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการ ตรวจเยี่ยมมากขึ้น					
7	สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลในหน่วยงาน และ ในการทำงาน					
8	ประสานงานในโครงการนิเทศกับโครงการอื่นๆ เพื่อหลีกเลี่ยง การทำงานซ้ำซ้อน					
9	กำหนดให้มีการประเมินนิเทศครบรอบรอบใหม่ให้ได้ผลอย่างแท้จริง					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนคติของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	พิจารณาข้อเสนอแนะของฝ่ายนี้เทศและนำไปชี้แจงให้โรงเรียนได้รับไปปฏิบัติจริง					
11	กำหนดแผนการตรวจเยี่ยมเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียนแล้วแจ้งให้ฝ่ายวิชาการและโรงเรียนทราบ					
12	ควบคุมผลงานมากกว่าควบคุมวิธีการทำงาน					
13	สรุปผลการตรวจเยี่ยมพร้อมทั้งให้ขอเสนอแนะ					
14	มุ่งแก้ปัญหาโดยอาศัยกลุ่มเป็นผู้ช่วยวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา					
15	สรุปผลการตรวจเยี่ยมในแต่ละครั้งและเผยแพร่ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณาปรับปรุง					
5. งานสนับสนุนวิชาการ						
1	ชี้แจงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติ					
2	สำรวจรวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาให้เป็นระบบ					
3	กำหนดให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จัดทำสถิติข้อมูล ทางวิชาการ					
4	ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์หรือแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์					
5	ให้ความรู้และฝึกความชำนาญเกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้นแก่บุคลากร					

ข้อที่	รายการ	ระดับความต้องการตามทัศนะของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	จัดทำโครงการการวิจัยเบื้องต้นเพื่อเป็นตัวอย่างแก่อำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน					
7	กำหนดแผนงานหรือโครงการ เพื่อแก้ปัญหาหรือสนองความ ต้องการของอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน					
8	กำหนดตัวบุคลากร เพื่อรับผิดชอบในการติดตามประเมินผล โครงการแต่ละโครงการ					
9	ติดตามผลประเมินโครงการและสรุปผลการปฏิบัติงานพร้อม เสนอแนะขอควรปรับปรุงแก้ไข					
10	นำผลสรุปและข้อเสนอแนะจากการประเมินผลแจ้งให้คณะ กรรมการประถมศึกษาจังหวัดทราบ					
11	เผยแพร่ผลงานทางวิชาการซึ่งคัดเลือกจากสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
12	กำหนดให้มีศูนย์สารสนเทศและเอกสารทางวิชาการเพื่อ ให้บริการแก่ทุกฝ่าย ได้อย่างจริงจัง					
13	ช่วยเหลือโรงเรียนให้ปรับปรุงห้องสมุดให้สามารถใช้เป็น แหล่งทางวิชาการ โดยแท้จริง					
14	รวบรวมโครงการ กิจกรรมต่างๆ นำเสนอ แนะนำให้ โรง เรียน ได้พิจารณาตัดสินใจเลือกตามความเหมาะสม					
15	ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในหน่วยงานทั้งระดับ จังหวัดและอำเภอให้เห็นความสำคัญในหน้าที่ ที่ต้องให้ บริการแก่ครู					

ขอขอบคุณ

การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประม
ศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่ม
โรงเรียน ในเขตการศึกษา 4

บทคัดย่อ
ของ
ประยูร แสงพล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2528

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายให้ได้จำนวนศึกษานิเทศก์จังหวัด
48 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 28 คน และประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน
117 คน ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ดำเนินการวิเคราะห์
โดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามและเปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างตามสมมติฐาน
โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มต่างมีทัศนคติสอดคล้องกัน คือต้องการให้ผู้อำนวยการการประ
ถมศึกษาจังหวัดบริหารงานวิชาการ ในเกณฑ์สูงทุกด้าน โดยต้องการให้ผู้อำนวยการการประ
ถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงาน ในด้านงานพัฒนาโรงเรียนสูงที่สุด รองลงมาคือด้านงานสนับสนุนวิชา
การ ด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม ด้านงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน และด้านการ
เรียนการสอน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบทัศนคติของศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และ
ประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดในแต่ละด้าน คือด้านงานพัฒนาโรงเรียน ด้านงานการเรียนการสอน ด้านส่งเสริม
คุณลักษณะนักเรียน ด้านงานนิเทศและตรวจเยี่ยม และด้านงานสนับสนุนวิชาการ ปรากฏว่า
กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน
คือทุกกลุ่มมีความต้องการให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน
ผู้วิจัยได้เสนอแนะทางอื่นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ในการที่จะช่วยเหลือสนับสนุน
ให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
และยังเสนอแนะแนวทางในการวิจัยเพิ่มเติมอีกด้วย

ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION FUNCTIONS OF DIRECTORS OF
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICES AS PERCEIVED BY
PROVINCIAL SUPERVISORS, CHIEFS OF DISTRICT PRIMARY
EDUCATION OFFICES AND CHAIRMEN OF SCHOOL
CLUSTER COMMITTEES IN EDUCATIONAL
REGION IV.

AN ABSTRACT
BY
PRAYOON SANPOL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1985

The purpose of this study were as following :

1. To survey the degree to which academic affair administration of Directors of provincial primary education offices. Presently perform in five aspects, namely, school development, improving of teaching - learning situation, Furnishing of school - chield behaviors, inspection and supervision in primary school and supporting of academic affairs as perceived by Provincial supervisors, Citiefs of district primery education officies and Chairmen of school cluster committees in Education region 4.

2. To compaire their perceptions toward five aspects of function. The sample were consisted of 42 Provincial supervisors, 28 Chiefs of district primary education offices and 117 Chairmen of school cluster committees.

The ratingscale questionnaire was invented by the researcher. The statistical method for data analysis were the Arithmetic mean, F - test and Scheffe's S method. Differences of perception among the comparision groups were considered significant at .05 and .01 level.

The results of this study revealed that :

1. The three groups of sample considered the Directors performed academic tasks in moderate level

and they expect the Directors should concentrate most highly degree in school development, supporting of academic affairs, inspection and supervision in primary school, furnishing of school - child behavior and improving of teaching - learning situation, respectively.

2. There was not significant differences for any research hypothesis.

The findings of researcher leads to some recommendations as following : reorganizing at personnel development programe, fermulating of practical policy for school feasibility study relating to centralization and decentralization in local schools, developing of school academic affair and supervision, and suitable allocation of financial support.

The researcher also proposed for wider further study regarding the other aspects of function of Directors of provincial primary education offices.